

TŪKSTANTMEČIO ŽYGIS

Lietuvos dviratininkai XXI amžių sutiks kitame pasaulio krašte. Kelionėje jie aplankys 46 valstybes.

Iš Vilniaus išvykę Lietuvos dviratininkai, nugalėję Atlanto vandenyną, aišku, kitomis priemonėmis, o ne dviračiais, pabuvoję Seattle, iš San Francisko atvyko į Los Angeles. Apie juos sužinojau Šv. Kazimiero parapijos salėje, minint Lietuvos brig. generolo, ministerio pirmininko Jono Černiaus palaiką pagerbimą, išlydint amžino poilsio vieton į Lietuvą. Išklausyta svarbių pranešimų. Lietuvos keliautojai stebisi, kad parapijos salė – pilna klausytojų.

Vakarop keliaujantieji dviratininkai nakvynei atvežti pas mane. Džiaugiausi – malonumas ir garbė talkinti tokiems pasiryžėliams. Jie – keturi ir dar palydovas, lietuvis studentas iš Kanados, kurio tikslas pamatyti Disney įdomybes ir grįžti Kanadon. Bet miegoti tai reikės. Pritrūkus lovų, kiti pasirenka atskirus kambarius miegojimui ant grindų.

Jungtinėse Amerikos Valstijose gerai organizuoti lietuviai sportininkai, iš anksto pageidavus talkos, tikriausiai būtų keliautojus sutikę ir jiems pagelbėję. Ir Los Angeles puikiai gyvuoja sporto klubas "Banga". Lietuvių bendruomenė – irgi veikli. Tačiau staiga atvykus, atsiranda keblumų platesnei talkai.

Algirdas Gustaitis

Pereitą naktį jie miegojo dvi valandas. Tai niekis, kelionėje visai atsitinka. Norėtų pamatyti Los Angeles ar apylinkes nakties metu. Važiuojame į Santa Monica, esančią vakarinėje pusėje, prie Ramiojo vandenyno. Tenai trečioji gatvė skirta tik pėstiesiems. Pasitinka dinosauros, nors jau pažaliavęs kaip žolė. Pravėręs snukį purškia vandeniu. Gatvė – įvairiomis spalvomis apšviesta, parduotuvių langai ne tik platus, bet ir aukšti, nukaišyti matytom ir kažin ar matytom įvairenybėm, netgi mažučiais traukinėliais, lėktuviukais, žaislais vaikams ir seneliams, užkandinėmis ir valgyklomis. Stalėliai čia pat, prie tuščių šypsosi jaunos merginos, jauni padavėjai. Gatvėje grojama įvairiais instrumentais. Smalsuolių apsuptas, linguoja sidabriniai nusidažęs juodukas, juda lyg smauglys ar gyvatė plačia galva. Visas šias keistenybes vikriai filmuoja mūsų dviratininkas E. Žizys. Jei pasimestume, susitiksime prie žaliojo dinosauro.

Visi jie – knygų mėgėjai. Čia pat trijuose aukštuose – naujų knygų parduotuvė. Dirba iki vidurnakčio. Lietuviams įdomu pamatyti amerikiečių knygų rinkinius. Pirmame aukšte – metale įspausti tematikų pavadinimai, brošiūros, spauda. Aukštyn važiuojame judančiais

laiptais. Daug skyrių, aiškiai įrašytos išdėstytų knygų temos. Tarp lentynų – platoki tarpai. Ten po vieną ar du staleliai, greta foteliai – patogiam sėdėjimui, skaitymui. Svečius stebina, kad ant kilimais išklotų grindų sėdi jaunuoliai gimnazistai, studentai ar dar vyresni, kurie atidžiai susipažįsta su naujais leidiniais. Jei ne šiandien, tai poryt nusipirks. Tarpusavyje tarėmės, kaip dabartiniam Lietuvos jaunimui išugdyti tokią meilę gerai, dorai lietuviškai knygai. Šiame knygyne pornografijos bei kitų panašios vertės spausdinių nėra.

Naktis buvo trumpa.

Kitą dieną pradėjo spirginti karščiai. Sekančią – taip pat. Atidarai duris į lauką – veržiasi dar karštesnė, drėgna srovė. Visi nuo prakaito šlaipi. Orą maišantis vėsintuvus pradėjo žirsti. Sumažėjo jo veiklumas.

Nepavyksta pakviesti lietuvių kalba radijo redaktorių pokalbiui, nei anglų kalba – lietuvišką redaktorių. Žinomas lietuvis filmuotojas, tokiomis atvejais talkinantis, keiliom dienom išvykęs. Ir antras filmuotojas negali. Tai neturime ir neturėsime svarbios dokumentinės medžiagos. Bet atvykusieji pilni gerų norų, turi daug darbų, savo dienoraščiuose užpildo tuščias spragas. Nori pamatyti mūsų padarytus lietuviškus filmus. Kai ką spėjame parodyti. Draugiškai pasikeičiame mintimis apie dabartinę Lietuvą. Jie visi malonūs, kartais mūsų skirtingas nuomones priima draugiškai. Vieni kitus suprantame. Kaip būtų malonu, jei visi iš Lietuvos atvykstantieji būtų tokie tolerantiški. Paliečiame įvairias temas. Jau ne pirmą dieną draugaujame, jaučiame, kad esame vienos tautos nariai. Savo kraštui, Tėvynei norime tikrai gero ir prie siekiamo gėrio artėjame, nors ne taip greitai, kaip norėtume. Lietuva yra mūsų visų Tėvynė ir pakaitalo jai nėra.

Jų palikti daiktai – kitoje miesto dalyje. Ten ir kiti dviratininkai. Nuvažiuojame. Supažindina su vokiečiu, turku ir kitais bendrakeliautojais. Maloniai pasikalbame.

Lietuvių kelionės vadovas Sigitas Kučas nori gauti priekabą, kad galėtų padėti "atliekamus" dviračius ir daiktus. Vyksta pas gerą lietuvių. Priekabą gauna. Savininkas miręs, o jo žmona neturi nuosavybės dokumento.

Tūkstantmečio taikos žygyje dalyvaujantys Lietuvos dviratininkai su Los Angeles juos globojusi rašytoju A. Gustaičiu. Iš kairės: Gediminas Vasiliauskas, kelionės vadovas Sigitas Kučas, Algirdas Gustaitis, Soda Čiplytė ir Edvardas Žizys, ištiesę pradedamą pasirašyti Taikos juostą.

Daug laiko kainavo gaišatis. Vadovas turi kitų reikalų, paliekant JAV. Su kitais dviratininkais grįžtu namo. Laisvalaikį praktiškai naudojame.

Grįžta vadovas. Netrukus sužinome, kad jo pastatyta aplink pasaulį keliautojų automobilį, su tinkamais anglų kalba įrašais, čia pat prie namų, pastebėjo amerikiečių policija, kuri paženklinėta ryškiais įrašais. Lietuviškai jie taip skambėtų: "Apsaugoti ir globoti". Ir kaip jie tą globą ir apsaugą išreiškė taikos labui keliaujantiems dviratininkams? Išrašė pabaudos kvitą. Gal ne toj gatvės vietoj užtikino jų automobilį. Nepamiršamas prisiminimas.

Jau vėl naktis. Gaila su jais atsiveikinti, jaučiu, kad jie – mano draugai. Stipriai apsikabiname, veidą glaudžiame prie veido. Ačiū Jums, kad pas mane stabtelėjote! Gal kada susitiksime Vilniuje ar Karaliaučiuje. Gailiuosi tinkamai nepaaišinęs, besikubant kai ką pamiršau. Kaltinu save, kodėl taip pamiršau. Bet jie linksmi, šypsosi, jų žvilgsniai ir judesiai tokie draugiški.

Dar kartą atsiveikiname balkone, nesinori atsiskirti. Jie skambina balkono balkyje pritvirtintu skambaliuku, parsivežtu iš Turkijos. "Laikas bėga va šitaip." – pliaukšteliau pirštais. Pagal jų sudarytą kelionės tvarkaraštį Turkijoje turėtų būti 1999 metų rugpjūčio mėnesį. Tenai paskam-

bins panašiu varpeliu – mintimis susisieksime. Išdrįstu net dviratininkei į veidą pabučiuoti. Ji nustebusi žiūri į mane. Visi dar kartą tiesia rankas.

Ir vėl tamsi Los Angeles naktis. Mielieji dviratininkai išskubėjo ten, kur susirinę kiti kelionės dalyviai. Laukia trumpas poilsis ant grindų. O anksti rytą – dviračiais link San Diego, Kalifornijos pietinio pakraščio. Ten priims lietuviai. Po trumpos viešnagės – į Meksiką. Jų turėtų laukti gausus meksikiečių dviratininkų būrys. O tada – tolyn į Centrinę Ameriką.

Gero vėjo Jums, ryžtingieji lietuviai, per pasaulį keliaujantieji dviračiais! Mes dar susitiksime. Jei ne Vilniuje ar Karaliaučiuje, tai kur nors kitur.

1998 rugsėjo 8 d.
Los Angeles, CA.

P.S. Gerb. Algirdo Gustaičio pasiūlymu skelbiame Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio (1998-2000) Lietuvos dviratininkų grupės vadovo Sigito Kučo vizitinės kortelės duomenis:

Sigitas Kučas, International Coordinator. Internet adresas: www.peaceride.org

P. O. Box 3010, 2026 Vilnius, Lithuania.

E-mail: sigitas@gmpr.lt

Žygio dalyviai kreipiasi į skaitytojus, labai prašydami finansinės paramos savo kelionei. Padėkime jiems.

Šiame numeryje:

Rusijos krizė: pradžia ar pabaiga?	2-3 p.
Tremtinės istorija	4 p.
Praneša Šiaulių "Aušros" muziejus	5-6 p.
Lietuvoje nesaugu net JAV kongresmeniui?	6 p.
Lietuvių klubas atgijo	7 p.
Apie šešias naujas knygas skaitykite	8-9 p.
Išpūdziai iš 8-osios tautinės stovyklos	9-10 p.
Apie uraganus ir naujus banknotus, šaunius jūreivius ir senuosius ažuolus rašo G. Juškėnas ...	12 p.

Aplink pasaulį važiuojantieji įvairių valstybių dviratininkai dėvi marškinėlius su tokiu užrašu. **Autoriaus nuotraukos**

Girdėta iš Vilniaus

• **KARO NUSIKALTIMŲ TYRIMAS.** Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus rugsėjo 7 d. pasirašytu dekretu sudarė tarptautinę komisiją, kuri įvertins nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimus Lietuvoje. Jos vykdančiuoju pirminku paskirtas Vilniaus universiteto profesorius Liudas Truska, o pirmininku - Seimo narys Emanuelis Zingeris.

• **APDOVANOJIMAI ŽYDŲ GELBĖTOJAMS.** Lietuvos Prezidentas V. Adamkus pasirašė dekretą dėl 31 asmens, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjusio žydus nuo nacių genocido, apdovanojimo Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi. Du trečdaliai jų skiriama jau po apdovanojamųjų mirties.

• **G. ZIUGANOV IR V. LANDSBERGIS PASIKEITĖ LAIŠKAIS.** Rusijos Dūmos komunistų frakcijos pirmininkas Genadij Ziuganov laiške Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui užtikrina, jog Rusija tvirtai garantuoja, kad visi paskutiniaisiais metais Rusijos prisiimti išpareigojimai tarptautinei bendrijai ir Lietuvai bus vykdomi. Savo atsakyme G. Ziuganovui V. Landsbergis pabrėžė, jog Seimas džiaugiasi Rusijos ketinimu laikytis išpareigojimų. "Mūsų atveju tai liečia konkrečius turtinius ir finansinius klausimus, taip pat ir Rusijos Federacijos sutikimą, kad Lietuva laisvai renkasi kelią į tarptautines struktūras", - rašo Vytautas Landsbergis.

• **BADO ŠMĖKLA KARALIAUČIAUS KRAŠTE.** "Lietuvos ryto" teigimu, bado šmėkla Lietuvos pašonėje - jau čia pat. Mazuto sukaupia tik 3 proc. planuoto kiekio, dyzelinio kuro - tik 5 proc., medikamentų užteks savaitei. Iki krizės apie 80 proc. visų srityje vartojamų maisto produktų buvo įvežama iš Lietuvos bei Lenkijos, beveik 90 proc. pramoninių prekių taip pat įvežama iš kaimyninių valstybių. Kaliningrado srities verslininkai atmeta natūrinių mainų su Lietuva galimybę, nes neturi ko pasiūlyti. Sritis yra viena labiausiai sukarintų teritorijų pasaulyje - 15 tūkst. kv. km. plote išdėstyta 60 tūkst. karių igula, armijos, aviacijos ir Baltijos karo laivyno bazės.

• **"PAGALBA GALI ĮŽEISTI".** "Situacija Kaliningrado srityje sudėtinga, bet ne katastrofiška. Kažkokia išskirtinė humanitarinė pagalba ten nereikalinga. Tai kaliningradiečius gali net įžeisti" - po susitikimo su Ministru Pirmininku Gediminu Vagnorium žurnalistams sakė Rusijos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvai K. Mozel. Premjeras Rusijos ambasadoriui pranešė apie Lietuvos pasirengimą suteikti iki 5 mln. litų vertės pagalbą srities civilinėms įstaigoms.

• **PAGALBA ĮTEIKTA.** Lietuva Kaliningrado sričiai jau perdavė pusės milijono litų vertės pagalbos siuntą - vaistų ir medicinos reikmenų. Kita tokios pat vertės siunta bus sudaryta artimiausiu metu. Prašymus suteikti pagalbą yra pateikusių daugiau kaip dešimt Kaliningrado srities gydymo įstaigų.

• **KGB MAJORO VEIKLA.** Ūkio ministras Vincas Babilius Seimo posėdyje pritarė, jog tarptautinių ekspertų vertinimu, Būtingės naftos terminalo statyba kainuos dvigubai daugiau, nei turėtų. Ministras jau paprašė Valstybės kontrolę tuo pasidomėti. Buvęs "Būtingės naftos" generalinis direktorius Vladislovas Gedvilas sudarė sutartį su Kauno individualia įmone "Dingstis" dėl žinių rinkimo apie JAV kompaniją "Williams International". Už tai sumokėta 12,000 Lt. "Dingsties" vadovas, buvęs KGB majoras Andriej Bastrakov, teigia tik atlikęs Lietuvos firmos užduotį.

• **VOGĖ PAREIGŪNAI.** Vilniaus prokuratūra ir policija nustatė, kad naikinant kontrabandinį spiritą dalyvavę valstybės institucijų pareigūnai dalį jo pasisavino. Vilniaus muitinės sandėliuose buvo naikinamos 57 tonos kontrabandinio spirito "American royal", prieš kurį laiką sulaikyto Šalčininkų rajone. Operacijos metu su įkalčiais sulaikyti penki komisijos nariai. Keli šimtai dėžių spirito rasta valdininkų automobiliuose bei slėptuvėse muitinės teritorijoje. Tarp radinių - apie 7 t spirito, kuris pagal dokumentus buvo "sunaikintas" anksčiau.

• **Z. ZINKEVIČIUS: KAIP AŠ BUVAU MINISTRU.** 5000 egz. tiražu išleista akademiko Zigmo Zinkevičiaus knyga "Kaip aš buvau ministru". "Apie mano darbą Švietimo ir mokslo ministerijoje buvo labai daug visokios dezinformacijos. Tada neturėjau laiko jos atitaisinėti, vos spėdavau vieną kitą ryškesnį melo atvejį aiškinti išskirti. Dabar šioje knygelėje išdėstyta viskas taip, kaip iš tikrųjų buvo", - rašo autorius.

• **SUGRĮŽO PREMJEERAS J. ČERNIUS IR PROF. K. AVIŽONIS.** Kauno Petrašiūnų kapinės prigludė buvusio Lietuvos Ministro Pirmininko generolo Jono Černiaus ir jo žmonos Veronikos Černienės palaikus. Generolui J. Černiui atminti skirtas paminklas atidengtas jo gimtajame Kupiškyje, prie kareivinių Gedimino gatvėje. Petrašiūnų kapinėse taip pat perlaidoti žinomo istoriko, profesoriaus Konstantino Avižonio palaikai. Urnas su Amerikoje mirusio K. Avižonio ir jo motinos Zofijos Gruzdytės-Avižonienės palaikais atlydėjo Birutė Avižonytė-Blazevičienė. (Pagal Eltos pranešimus)

Iš visur - apie viską

Algirdas Pužauskas

Finansinė ir politinė Rusijos krizė parodė pasauliui, kad ir stipriausios karinės galybės, turinčios net branduolinių ginklų, gali suskilti į daugybę mažų, nepatvarių valstybių, jei neturi stipraus politinio centro. Paaiškėjo, kad tokio centro Rusija jau nebeturi, nes prezidentas B. Jelcin rimtai serga ir yra praradęs anksčiau turėtą autoritetą. Kremliui netekus turėtos galios, o rubliui - praradus vertę, įvairios Rusijos Federacijos dalys pradėjo tvarkytis savarankiškai. Krasnojarsko gubernatorius Aleksandr Lebedj paskelbė apie kainų kontrolę, nors Rusijos Konstitucija jam tokios galios nesuteikia. Sachalino salos vadovas Michail Nikalajev jau pažadėjo įsteigti auksu pagrįstą pinigų sistemą, nepriklausomą nuo Centrinio - Maskvos banko. Kaliningrado ir Archangelsko vadovai įvedė kai kurių produktų korteles, nes iš parduotuvių lentynų visai pradingo cukrus ir kitos prekės, o ligoninėse nebėra kai kurių vaistų. Rublio vertė nukrito net 60 procentų. Sverdlovsko gubernatorius paskelbė kovos su ekonomikos krize programą, susidedančią iš 17 dalių.

RUSIJOJE VĖL NAUJAS VYRIAUSYBĖS VADOVAS

"Jabloko" partijos vadovas G. Javlinskij rugsėjo 10 d. Dūmoje pasiūlė į premjero vietą 68 metų amžiaus užsienio reikalų ministrą Jevgenijų Primakovą. Jo kandidatūrą tuoj pat parėmė komunistų partijos vadovas Genadij Ziuganov, sakydamas, kad šis premjeras bus naudingas Rusijai. Net ir buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbačio, pradėjęs "perestroiką", pareiškė, kad J. Primakov dėl savo būdo ir sugebėjimų ieškoti vidurio kelio, bus neblogas premjeras, pajėgiantis ieškoti sutarimo tarp kraštutinių politinių grupuočių. J. Primakovo kandidatūrai nepitarė tik garsusis "liberalas" V. Žirinovskij, sakydamas, kad šio premjero vyriausybė neišlaikys ilgiau kaip du mėnesius. Be to, J. Primakov buvo vienas iš tų, kurie įvėlė Rusiją į Afganistano konfliktą.

J. Primakov yra senas komunistas, sugebėjęs išsilaikyti, keičiantis Kremliaus vadovams. Jis užėmė aukštas pozicijas slaptose žvalgybos organizacijose. Jo sritis, dirbant KGB, buvo Viduriniai Rytai. Jis moka arabų kalbą, todėl randa bendrą kalbą net su Irako prezidentu Saddam Hussein. Nors jis laikomas kietu Vakarų valstybių oponentu, sakoma, jog randa bendrą kalbą su JAV užsienio reikalų sekretore Madeleine Albright. Geraisiais J. Primakovą mini ir buvęs ilga-

metis sovietų ambasadorius Vašingtone Anatolij Dobrynin.

Naująjį premjerą Rusijos Dūma patvirtino per pirmąjį balsavimą: 315-63 balsais. Kalbėdamas po patvirtinimo, J. Primakov nurodė, kad reikės laiko, norint įgyvendinti ekonomikos atkūrimo programą. Jis nesąs burtininkas, todėl prašė nesitikėti greitų rezultatų. Didžiausia grėsmė, anot jo, yra Rusijos susiskaldymas tuo metu, kai labiausiai reikia vienybės.

Pirmuoju savo pavaduotoju naujasis premjeras paskyrė komunistą Jurijų Maslijukovą - ekonomistą, buvusį kompartijos politinio biuro narį, kuris vadovavo "Gosplan" agentūrai paskutiniaisiais Sovietų Sąjungos gyvavimo metais. Paskutiniu metu jis buvo prekybos ir pramonės ministru. Rusijos Centrinio banko pirmininku premjeras pasirinko kitą komunistą, buvusį partijos Centro komiteto narį, 60 metų amžiaus Viktorą Geraščenko. Jis ėjo tas pareigas iki 1994 m., kada be saiko spausdinami rubliai atnešė sunkiai pakeliamą infliaciją.

J. Primakov pažymėjo, kad jis greitai paskelbs dar 28 savo ministrų kabineto narių pavardes. Spėjama, kad žymių komunistų paskyrimą jis paskelbė pirmiausia, siekdamas greito patvirtinimo Dūmoje.

SAŽINĖS SAŠKAITA

Rugsėjo 9 d. specialus prokuroras Kenneth Starr atsiuntė JAV Kongresui pranešimą apie savo tyrimus. Tai 36 dėžės patikrintų, išsamų žinių, kuriomis galima pagrįsti prezidento B. Clinton pašalinimą iš pareigų. Tai ketverių metų darbo vaisius, kurio laukė prezidento priešai ir draugai. Tūkstančiai puslapių nuorašų iš jūrų apklausų, kuriose dalyvavo ir prezidentas. Specialioje 140 puslapių turinčioje santraukoje aptariama, kodėl prezidentas turėtų būti pašalintas. Dabar Atstovų Rūmų teisės komitetas turės nutarti, ar pradėti pašalinimo procedūrą. Jei komitetas nutartų, kad prezidentas netinka eiti pareigas ir turi pasitraukti, atstovų Rūmai turėtų priimti tokį nutarimą paprasta balsų dauguma. Tokiu atveju šis klausimas atitektų Senatui. Senato teismui vadovautų Aukščiausio Teismo

pirmininkas William Rehnquist. Kaltintojais būtų Atstovų Rūmų paskirti teisingumo komiteto nariai, o prezidentą gintų Baltųjų Rūmų parinkti advokatai. Senatas taptų jūry. Prezidentas būtų pašalintas iš pareigų, jei tam pritartų du trečdaliai Senato narių. Susipažindinti su Kongresui atsiųsta medžiaga nesunku, nes net ir šlykščios žinios apie tai, "kaip" prezidentas svetimavo su Baltųjų Rūmų stažuotoja Monika, yra paskelbtos per "Internet" ir JAV laikraščiuose.

JAV Konstitucija suteikia Kongresui galią pašalinti Prezidentą už valstybės išdavimą, kyšių ėmimą ir kitus sunkius nusikaltimus. Joks prezidentas ligi šiol dar nėra turėjęs tokių rūpesčių, išskyrus Watergate skandalą, kilusį 1974 metais. Tada Atstovų Rūmų komitetas pradėjo nagrinėti tris prezidento R. Ni-

xon prasižengimus. Tačiau tuometinis prezidentas pats pasitraukė iš pareigų, nelaukdamas balsavimo dėl jo pašalinimo Atstovų Rūmuose.

Prezidentas B. Clinton jau kelis kartus, net ir klausinėjamas amerikiečio žurnalistų Maskvoje, prisipažino esąs kaltas. Septynis mėnesius jis bandė slapstyti ir išvengti nemalonumų. Daug demokratų politikų, artėjant Atstovų Rūmų ir dalies Senato rinkimams, atsisakė prezidento pagalbos rinkimų kampanijoje, nekviečia jo sakyti kalbą, nelaukia finansinės paramos.

Daug amerikiečių tvirtina, kad intymūs prezidento nuotykių jį nedomina, kol jis gerai eina savo pareigas. B. Clinton jau du kartus buvo išrinktas valstybės vadovu. Todėl jų nuomone, jį reikėtų

(Nukelta į 3 psl.)

Redaktoriaus skiltis

RUSIJOS SKURDAS

Jei norite gauti išsamesnių žinių apie Rusiją, kurios padėtų geriau suvokti šią šalį, užkalbinkit pagyvenusį žmogų, išėjusį iš cerkvės. Tas, kuris iki šiol dar lanko cerkvę, bus daug kartų nuoširdesnis ir atviresnis. Jis nekartos laikraštinių frazių, bet kalbės, pasiremdamas savuoju patyrimu, paminėdamas ir tai, ką iš senolių girdėjo. Gal jums net papasakos, kad kažkada šiose vietose gyveno tvirti ūkininkai, buvo gražios sodybos. Bet raudonasis tvanas pirmiausia nuniokojo Rusijos laukus ir jos žmonių sielas. "Karas — rūmams, taika — lūšnomis", — skelbė apsišaukėliai "svieto lygintojai". Nieko jie neišlygino, bet lūšnų tikrai priveisė. Dar labiau sujaukė ir taip jau nelengvą tautos gyvenimą, sudaužė pasitikėjimą net artimiausiais žmonėmis, išplatino savivalę ir nebūdžiamumą. "Dievas nubaus antikristus. Kaip galima žiūrėti žmogui į akis ir taip meluoti?" — su širdgėla sako senolės, persižegnojusios dvigubu kryžiumi.

Teko ne kartą ilgokai kalbėtis su rusais, niekur nesiruošiančiais važiuoti iš savojo krašto. Kaip mes, taip ir jie myli savo žemę, norėtų gerais žmonėmis išauginti vaikus, sulaukti ramios senatvės. Be jokios pagarbos jie pasakodavo ir apie savo žemiečius, išvykusius kažkur į Kaukazą, Kazachstaną arba "Pribaltiką". Sakė, kad tarp tų išvažiavusių vos vienas kitas buvo toks, kuris, baigęs aukštąją mokyklą, gaudavo paskyrimą, pavyzdžiui, į Lietuvą. Dauguma svetur nuklydusių sudarė tie, kurie, tingėdami dirbti, savajame krašte nepritapo ir vis ieškojo "lengvesnės duonos".

Visai neseniai aukštas Rusijos pareigūnas pareiškė, kad net "kas penktas rusas gyvena už savo valstybės ribų." Tik užuot liejęs krokodilo ašaras dėl tų "rusakalbių", kuriuos neva dabar kažkas staiga pradėjo skriausti, galėjo pasirūpinti, kaip jiems pa-

dėti sugrįžti į etninę tėvynę. Kiekvienos normalios valstybės pareiga pasirūpinti savo tautiečių gyvenimo sąlygomis namuose, o ne svetur. Ką ir bekalbėti apie gimtosios kultūrinės, religinės, netgi gamtinės aplinkos neįkainojamą teigiamą įtaką asmenybei. Papildoma darbo jėga retai apgyventai valstybei taip pat praverstų. Namuose gerbūvį kurdami, galėtų ir patys įsitikinti, ir kitiems įrodyti, kokia tikroji jų peršamų politinių srovių vertė. Tuo tarpu iki šiol daug kas ten tebevyksta lyg kreivų veidrodžių karalystėje: užuot savosios valstybės klestėjimu įrodę kokios nors politinės santvarkos pranašumą, jie bruka tą santvarką durtuvais ir automatais, milijonus kitų tautų žmonių išžudydami arba iš gimtųjų namų išvarydami. To negana, dar ir skundžiasi, kad kiti jų "nemyli".

Neseniai Rusijos ambasadorius Lietuvoje pakartojo, kad jo šalis įveiks krizę savo jėgomis, nes ji "didelė ir turtinga". Dėl didumo nesiginčykime, tik priminkime, kad tas dydis atsiradęs, svetimas žemes užgrobiančias. Galėtų iš istorijos prisiminti Jermako "žygius", Kaukazo užkariavimą ir bandymus baltų žemes prisijungti kaip "šiaurės vakarų kraštą". O dėl teiginio apie Rusijos turtingumą derėtų rimčiau suabejoti. Gamtos gelmių turtai, gruobuoniškai juos semiant, jau gerokai sumažėjo. Naujos verslovės yra sunkiai prieinamos, atšiauraus klimato vietovėse. Ne vienas lietuvis tremtinys ten buvo nukankintas. Ne apie turtingumą, o tik apie didelį skurdą liudija baisi nešvara, prišnerkšti priemiesčiai, užterštos ir apnuodytos upės. Ne apie turtą liudija apsilėdimas, girtuokliavimas ir nusikalstamumas, pasiekęs net aukščiausius valdžios sluoksnius. Po sovietų imperijos subyrėjimo šios šunvotės dar labiau išsiplėtė. Bet vargas ne vieną į protą atveda. Gal, duok Dieve, atves ir Rusiją.

Juozas Žygas

Man tenka girdėti atsiliepimų, kad savo rašiniuose beveik visuomet pasisakau "negatyviai". Tad nutariau nors antraštę parinkti "pozityvia". Iš tikrųjų, kokie jie gražūs!

Kuomet kalbama apie našlaičius, apleistus vaikus ar Vilnijos lietuviškas mokyklas, tai vis paminimas "tas varganas mūsų biudžetas". Bet kažkaip iš to "vargano biudžeto" vienas trečdalis visų dirbančiųjų ir algas gaunančių yra vienokio ar kito rango biurokratai. Tik reikia įsivaizduoti 300,000 armiją, kuri minta ir tunka iš to "vargano biudžeto!"

Pavasari, kuomet visa gamta pabunda iš gilaus žiemos miego, bitininkas vaikšto aplink avilius ir klausosi bičių dūzgimo. Iš dūzgimo bitininkas gali žinoti apie avilio būklę. Sveika ir soti bičių šeimynėlė gražiai dūzgia. Jeigu avilys nėra sveikas ir laimingas, tai iš jo daug medaus nebus. Žinoma, ir tranai bičių bendruomenės gerovei yra reikalingi. Bet tik pačios bitės žino, kiek jų reikia. Per teklui atsiradus, bitės darbininkės tą reikalą sutvarko.

Ir žmonių bendruomenėje reikia įvairių darbuotojų:

palikti eiti pareigas iki kaden-cijos pabaigos.

Užsienio apžvalgininkai, kalbėdami apie šią JAV vidaus problemą, pripažįsta, kad B. Clinton turi gerų savybių. Tačiau jis nėra toks vadas, kokiu, pavyzdžiui, buvo Britanijos W. Churchill ar JAV — T. Roosevelt. Per ateinančius dvejus metus Jungtinės Valstijos, nežiūrint kokia bebūtų Amerikos ekonominė padėtis, ši valstybė neturės stipraus vadovo. Net John Kennedy turėjo vado savybių, uždegdamas savo jaunatvišką energiją jaunąją amerikiečių kartą. Ronald Reagan įkvėpdavo amerikiečius subrendusio asmens laikysena ir pasitikėjimu savimi. Jei amerikiečiai ir nutartų atleisti B. Clinton, jo, kaip vadovo, galimybės bus sumenkintos. Tai bus jaučiama tiek namie, tiek užsienyje.

KELIAIS SAKINIAIS

• Nuo 1989 m. tarptauti-

KIEK DAUG PONŲ IR KOKIE JIE GRAŽŪS!

Ūkininkų, pramonės darbininkų, prekybininkų ir begalės kitų sričių darbuotojų. Taip pat reikia ir tokių, kurie administracinius reikalus tvarkytų. Bet kuomet tokių "tvarkytojų" yra per daug, tai jie tampa nereikalingais tranais, kurie tik pasipūtę vaikšto.

Visos partijos rinkimų metu, kol dar nėra atėjusios prie valdžios lovio, bet tik prie jo taikosi, prižeria kalnus visokių pažadų. Ir per praėjusius rinkimus buvo žadama: sumažinti nusikaltimus, kad kiekvienas žmogus jaustųsi saugus, apsaugoti bankuose žmonių indėlius ir t.t. Taip pat buvo minima ir būtinybė sumažinti biurokratizmą. Bet, kaip žinome, nė vienas iš šių pažadų nebuvo įgyvendintas. Nusikaltimų ne tik nesumažėjo, bet padidėjo. Ir dar vis didėja. Indėlių saugumas taip pat tebėra abejotinas. Labai aiškiai prisimename "Tauro" banko žlugimą.

Dar taip neseniai dingo daugeliui gerai žinomas meno kolekcionierius, poetas kunigas R. Mikutavičius ir milijoninė jo kolekcija. Bet praėjo daugiau kaip savaitė, kol buvo susiprasta, kad šis meno darbų rinkinys gali būti į užsienį išvežtas. Elta pranešė, kad į "Interpolą" buvo kreiptasi tik po savaitės. Kodėl taip ilgai laukta? O todėl, kad kiekvienas biurokratas darbą nuo savęs nustumti nori. Yra per mažai dirbančių ir per daug "komisarų"!

Vidaus reikalų ministras Stasys Šedbaras aiškino, jog šiuo atveju problemą sukėlė teisės aktų nebuvimas ir spragos galiojančiuose teisės aktuose. Pasak ministro, "teisiškai nėra nurodyta, kiek "Interpol'as" turi būti aktyvus — ar turi laukti pranešimų apie paieškas, ar pats rodyti iniciatyvą". Kol visa aibė įvairių žinybų ir komisarijų tarėsi, ką reikia daryti ir kas už tai yra atsakingas, per tą laiką nusikaltėlių ir pėdos atšalo! Yra lietuviška patarlė: "Tarp devynių auklių — vaikas be galvos." Taigi juo daugiau biurokratų, tuo mažiau tvarkos!

Be to, didelė dalis biurokratų tebėra dar iš sovietmečio palikimo. Tokie senu įpratimu ir dabar "darbą žaidžia". O jeigu ateina interesantas, tai kiekvienas vaidina svarbų ir labai užsiėmusį pareigūną. Net jeigu kas ir norėtų dirbti, beveik nieko gero nepadarytų, nes susipainiotų tarp daugybės įstatymų, jų papildymų ir skirtingų išaiškinimų.

Manychiau, kad biurokratų mažinimą reikėtų nuo Seimo pradėti. Lietuvai tokio milžiniško Seimo nereikia! Jis ne tik yra per didelis, bet ir per brangus. Gal prieš metus spaudoje buvo rašyta, kad Seimas turi 200 automobilių ir kiekvieno išlaikymas bei priežiūra (vis iš to vargano biudžeto) kainuoja 15,000 litų!

Iš visur — apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

nės verslo bendrovės Vengrijoje investavo 15.4 milijardo dolerių, o Rusijoje tos pačios bendrovės investavo 9.7 milijardo. Pasitikėjimą reikia užsitarnauti, jo nusipirkti — neįmanoma.

• Panamoje referendumas atmetė projektą dėl Konstitucijos pataisų, kurios būtų leidusios vėl kandidatuoti prezidentui Ernesto Ballardares.

• Australijoje spalio 3 d. įvyks parlamento rinkimai.

• Jungtinės Tautos telkia skubią paramą maisto produktais Kubai, kurios rytinį pakraštį palietė sausra.

• Pietų Afrikos prezidentas Nelson Mandela pareiškė, kad kaimynų įsikišimas į sukilimą Konge yra pateisinamas.

• Angolos UNITA partijos atstovai parlamente ir vyriausybėje pasmerkė savo vadą J. Savimbi, kurio kariuomenė atnaujino karo veiks-

mus.

• Serbijos prezidentas Slobodan Milošević ir Kosovo albanų vadovas Ibrahim Rugova susitarė atidėti nutarimo dėl Kosovo provincijos ateities įgyvendinimą.

• Ateinančių metų birželyje Žemėje bus 6 milijardai gyventojų. Jungtinių Tautų specialistai teigia, kad 2050 metais pasaulyje gyvens 10 milijardų žmonių. Jų parengtame pranešime sakoma, kad turtingos pasaulio valstybės turės per daug senelių, o atsilikusiose Azijos ir Afrikos šalyse bus daugybė jaunų bedarbių.

• Šiaurės Korėja pasiūlė Amerikos inspektoriams apsilankyti jos požeminės branduolinės stoties laboratorijas ir įsitikinti, kad ten nėra gaminami jokie slapti ginklai. Tačiau po šio vizito Amerika turėsianti sumokėti Šiaurės Korėjai kompensaciją už jos šmeižimą, gaudų skleidimą ir kitus "įžeidimus".

LIETUVOS VAIKAI

Elena-Aldona

Endziulaitytė-Pivorūnienė

(Tęsinys. Pradžia - 23 nr.)

Lenos krantai – aukštos uolos. Kur-ne-kur auga miškeliai. Retkarčiais praplaukdavome skurdžius kaimelius. Po kelių savačių priplaukėme Zajarską (Osetrovą). Per tuos keturiolika metų čia jau buvo atvestas geležinkelis ir pradėjo važinėti traukiniai. Tiesa, nebuvo jokio tvarkaraščio. Niekas nežinojo, kada atvyks traukinys, kuris važiuos į Maskvą. Stoties pasta to dar irgi nebuvo. Tad susikrovėme prie bėgių savo mantą, susėdome ant jos su vaikais ir laukėme.

Vytukui tada buvo 4, o Aldytei 5 metų. Ačiū Dievui, kad buvome gavę rūbų iš giminių. Palyginus su kitais keleiviais, buvome visai neblogai apsirengę. Oras buvo šaltokas, vėjuotas, dangus apsiniaukęs, tačiau nelijo. Naktį vaikus suguldydavome ant daiktų, o patys snausdavome sėdėdami. Virinto vandens, taip vadinamo "kipiatoko" galėdavome prisipilti iš stotyje įtaisytų čiaupų. Turėjome džiuvesių, galėjome nusipirkti duonos, vežėmės ir su savi mi šiek tiek maisto. Taip ir palaikydavome gyvybę. Dar Jakutske Leonui pavyko, visą naktį išstovėjęs eilėje, nusipirkti motociklą su "lopšiu". Tai buvo didelis turtas. Išardytą ir apkaltą lentomis, jį vežėmės su savi mi, kaip bagažą.

Po kurio laiko apsižiūrėjome, kad turime labai mažai pinigų, nes vežėmės čekius, už kuriuos iš žmonių nieko negalėjome nusipirkti. Leonas nutarė nueiti į miestelį ir taupomojoje kasoje juos iškeisti į pinigus. Jam išėjus, po poros valandų atpuškėjo traukinys ir mums pranešė, kad už 40 minučių jis išvyks į Maskvą. Du vaikai, daiktai, didžiulės dėžės su motociklu, o aš viena – ir be pinigų! Laimei, drauge su mumis iš Jakutsko vyko lenkų šeima. Jie 1941 metais buvo ištremti iš Lietuvos ir dabar vyko į Lenkiją. Tie geri žmonės paskolino man pinigų. Kadangi jų šeimoje buvo du vyrai, tad jie ir motociklą nunešė į bagažinę. Tuo metu mūsų išlydėti atėjo gydytoja Nina Vasiljevna Solovjova (Dimitrijeva), su kuria teko dirbti Jakutske. Tai buvo puiki, nuoširdi mano amžiaus moteris, prieš pusę metų išvykusi gyventi į Osetrovą. Ji padėjo man su vaikais įlipti į traukinį, sunešti daiktus ir užsiminti dvi vietas. Tai nebuvo paprasta, nes daiktai sudėti į sunkias fanerines ir medines dėžes. Be to, dar buvo keli iš lentų sukalti nelengvi Leono lagaminai. Aš verkiau, neži-

nodama, ką daryti. Juk Leonas apie traukinio atvykimą nieko nežinojo. Raminausi tik tuo, kad jis turi pinigų ir gal mus pasivys su sekančiu traukiniu.

Traukiniui jau pradėjus judėti, staiga į mūsų vagoną įbėgo Leonas. Pamatęs traukinį, jis dar spėjo išskirti iš stoties vagoną, o po to surado ir mus. Taip prasidėjo mūsų kelionė į Maskvą. Pakelyje įlipo apie 40 metų amžiaus moldavas. Jis buvo kalbėjęs lageriuose ir iš ten paleistas dėl ligos. Vargšas pastoviai skaudžiai kosėjo. Buvo sunykęs, išsekęs. Jis vyko į savo tėvynę – Moldaviją.

Traukinys daug kur stoviniavo. Stotyse jau galėdavome nusipirkti pieno, bandelių, duonos ir net arbūzų. Vaisių nebuvome valgę 15 metų, todėl tai mums buvo ypatingas skanėstas. Na ir saulėgrąžų buvo galima gauti pirkti visose stotyse. Todėl traukinyje buvo pilna šiukšlių. Visai neblogas užsiėmimas, neturint ką veikti. Žiūri pro langą, lukšteni saulėgrąžas ir spiaudai lukštus. Be to, ir alkį apmašini... Traukinyje Leonas su Vytuku gulėjo viršuje, o aš su Aldyte apačioje (turėjome dvi vietas). Vežėmės savo patalynę, tad buvo jau visai neblogai.

Dar būdami Sibire, susirašinėjome su mama ir Danute, kurios tuo metu gyveno Barnaule. Jos žadėjo laukti pravažiuojančio traukinio, kad galėtų su mumis pasimatyti. Deja, neturėjome jokios galimybės joms pranešti, kada važiuosime pro Barnaulą, o stotyse irgi niekas nežinojo, kada mes ten būsim. Tad pralaukusios kelias paras, jos sugrįžo į namus. Kai mes pagaliau privažiavome Barnaulą, jų jau nebuvo. Taip ir nesusitikome. O juk taip norėjosi jas pamatyti, pabučiuoti, o mamai parodyti vaikčius, kurių ji niekada nebuvo mačiusi.

Atvykus į Maskvą, pavyko gauti "Motinos ir vaiko" kambarėlį nedideliame stoties viešbutyje. Bilietai į Lietuvą dar neturėjome, tad nutarėme kelias dienas čia pagyventi ir susipažinti su Maskva. Apžiūrėjome miestą, aplankėme tik neseniai ten atidarytą Žemės ūkio parodą. Raudonojoje aikštėje mus sustabdė kažkokie užsienio korespondentai ir visus keturis nufotografavo. Jiems mes turbūt atrodėme įdomūs "egzemplioriai" – išvargę, išblyškę, susivėję, sulamdytais rūbais.

Na, bet mes patys tuomet

visai neblogai jautėmės, nes kiti žmonės atrodė dar prasčiau už mus. Kelionėje tik daug vargome su motociklu, nes teko samdyti sunkvežimį, kad tą krovinį pervežtų iš vienos geležinkelio stoties į kitą. Savo mantą tampėmės su savi mi. Turėjoje net seną radijo aparatą. Lagaminai, kaip jau minėjau, buvo sunkūs, paties Leono sukalti iš storų lentų (kitokių tada nebuvo), bet su tikromis odinėmis rankenomis ir netgi su spynelėmis. Jie ir tušti buvo nelengvi, o su daiktais – išvis nepakeliami. Atsimenu, kad viena nemaža dėžė buvo sukalta iš faneros. Ją irgi įsigrūdome į savo kupe. Vežėmės visoki šlamštą, kuris dabar turbūt tiktų tik prakuroms, bet tada mums tai buvo didžiulis turtas...

Štai ir Lietuva! Taip mūsų išsvajotoji, brangiausia, gražiausia iš visų kraštų – mūsų Tėvynė. Ašarų pilnomis akimis žiūrėjome per langą ir negalėjome atsigrožėti jos miškais, pievomis, laukais. O ir dangaus skliautas atrodė kitoks, negu ten – svetimuose kraštuose. Užplūdo banga prisiminimų. Buvo be galo skaudu, kad mes – niekuo nekalti, tiek metų neturėjome teisės gyventi savo Tėvynėje. Drauge džiaugėmės, kad pavyko į ją, mūsų išsvajotąją, brangią brangiausią šalį sugrįžti.

Štai ir Vilnius! Stotyje mūsų niekas nepasitiko. Žmonės skubėjo, vargingai apsirengę, su maišais ant pečių ir ryšuliais rankose. Tai buvo ne tik mūsų sesės ir broliai, likę Lietuvoje, bei ir daugybė atvykėlių, kalbančių rusiškai. Iš Vilniaus į Uteną vieną kartą paroje važiuodavo traukinys. Atrodo, nuo švenčionių į Uteną. Nusipirkome bilietus ir po paros pasiekėme Uteną.

Tai buvo 1956 metų rugsėjo 16-oji. Stotelė nedidelė, bet švari. Čia mus jau pasitiko Leono sesuo Bronė ir jos dukterė Nijolė. Bučiavomės, džiaugėmės, verkėme.

Namelis, kuriame gyveno Leono mama, buvo visai netoli nuo stoties. Vienoje jo pusėje gyveno Bronė su vyru, o kitoje – mama. Šioje pusėje ir mums buvo skirti du nedideli kambarėliai. Kokie mes buvome laimingi: turėjome pastogę! Mus sutiko apsiverkusi Leono mama. Atėjo Bronės vyras ir dukterė Gražina bei Leono pusbrolis Stasys Garalis. Visi valgėme iškilmingus pietus ir pasakojom, pasakojom... Ir vieni, ir kiti dalinomės savo pergyvenimais, kuriuos teko per tuos penkiolika metų patirti.

PASAUŠIS IR LIETUVA

* **PASKYRIMAI RUSIJOJE: KOMUNISTAI IR KAGĖBISTAI.** Rusijos prezidentas Boris Jelcin šalies užsienio reikalų ministru paskyrė buvusį J. Primakovo pavaduotoją Igorį Ivanovą. Pirmuoju premjero pavaduotoju paskirtas kompartijos atstovas Jurij Masliukov. Gynybos ministru liko Igor Sergejev, vidaus reikalų – Sergej Stepašin, ypatingų situacijų – Sergej Šoigu. Premjeras J. Primakov savo sekretoriato vadovu paskyrė buvusį aukštą SSRS KGB pareigūną Robertą Markarianą. Rusijos vyriausybės aparato vadovu-ministru paskirtas Užsienio reikalų ministro pavaduotojas Jurij Zubkov, 1966-86 metais dirbęs KGB. (ITAR-TASS)

* **GINKLAMIS PINIGŲ ATRANDAMA.** Rusijos strateginės paskirties raketinė kariuomenė išbandė tarpžemyninės balistinės raketos RS-12M patikimumą. Raketa, paleista Archangelsko srityje, sunaikino taikinį Kamčiatkoje. (ITAR-TASS) JAV CŽV ir Karinės žvalgybos agentūra įtaria, kad Rusija toliau stiprina savo cheminio ir biologinio ginklo arsenalą. CŽV taip pat nerimauja, kad Rusijos vyriausybė nesilima žygių, kad būtų užkirstas kelias karinių technologijų pardavimui į užsienį. Privachos ir pusiau vyriausybės Rusijos organizacijos dėl finansinių sunkumų eksportuoja karines technologijas ir padeda ginkluotis kitoms valstybėms. (PAP-ELTA)

* **MANEVRAI.** Maskvos srityje prasidėjo karinių oro pajėgų ir priešlėktuvinės gynybos dalinių štabų manevrai. Pirmajame etape bus sprendžiami kariuomenės perėjimo į karinės parengties aukščiausiąjį laipsnį klausimai. (INTERFAX)

* **ESTIJOS PREZIDENTAS APIE RUSIJĄ.** Estijos prezidentas Lennart Meri, kalbėdamas parlamento posėdyje, pareiškė, kad Rusijoje kilus ekonominei ir politinei krizei, ir Estijoje "geri laikai praėjo, ateina netikrumo laikotarpis". Jis pasiūlė kartu su Šiaurės valstybėmis apsvarstyti galimybę padėti kaimyninėms Rusijos sritims. (INTERFAX)

* **V. ŽIRINOVSKIJ TURI DAUG PINIGŲ?** Buvęs Rusijos vicepremjeras Boris Nemcov mano, kad į valdžią Rusijoje atėjo komunistų partija. Jegor Gaidar vyriausybę vadina komunistine. Genadij Ziuganov pareiškė, kad Valstybės Dūmos komisija dėl prezidento Boriso Jelcino pašalinimo tęs darbą. O Rusijos liberalų demokratų partijos vadovas Vladimir Žirinovskij ir jo frakcija Dūmoje pranešė, kad jie pasirengę investuoti 20 milijardų JAV dolerių į tą ministro postą, kuris bus pasiūlytas jų atstovui. (INTERFAX)

* **GRASINIMAI.** Rusijos ambasada Vilniuje atsiuntė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijai notą, kurioje atkreipiamas dėmesys į tai, kad Lietuvoje veikia tam tikros jėgos, siekiančios Lietuvos ir Čėčėnijos santykiams suteikti ypatingą, tarpvalstybinį pobūdį. Joje priekaištaujama, kad be Rusijos sutikimo Vilniuje lankėsi Čėčėnijos Užsienio reikalų ministro pavaduotojas D. Dudajev, kuris su oficialiais Lietuvos asmenimis svarstė Lietuvos ir Čėčėnijos valstybių vadovų susitikimo galimybę. Rusija nepatenkinta tuo, kad Vilniuje dirba diplomatinis Čėčėnijos atstovas, piktinasi Čėčėnijos Nepriklausomybės dienos minėjimo renginiais Lietuvoje. (ITAR-TASS)

* **SUOMIJA DOMISI NATO.** Suomijos ginkluotųjų pajėgų vadas pareiškė, kad nors įvykiai Rusijoje yra jos vidaus reikalas, tačiau juos reikia atidžiai stebėti. Jeigu šie įvykiai klostysis nepalankia linkme, Suomijai NATO narystės klausimas gali pasidaryti labai svarbus. (ITAR-TASS)

* **A. LUKAŠENKAI GUDIJOŠ PILIETYBĖS NE-REIKIA.** Baltarusijos prezidento administracijos vadovas Michail Miasnikovič "Interfax'ui" pasakė, kad Baltarusija siūlo artimiausiu metu būtinai apsvarstyti Rusijos ir Baltarusijos Sąjungos pilietybės įvedimo klausimą. Pasak M. Miasnikovičiaus, tai leistų vykdyti vieningą imigracinę politiką. M. Miasnikovičiaus nuomone, reikia tiesioginiuose rinkimuose išrinkti Sąjungos parlamentą, kuris taptų nuolat veikiančia, pilnaverte struktūra. (INTERFAX-ZAPAD)

* **GUDIJOJE – BLOGIAU, NEGU RUSIJOJE.** Buvęs Baltarusijos Centrinio banko valdybos pirmininkas, Suvienytosios piliečių partijos pirmininkas profesorius Stanislav Bogdankevič nepriklausomam savaitraščiui "Svobodnyje novosti" pasakė, kad Rusijos krizė iš esmės kol kas mažai palietė Baltarusiją, kadangi Baltarusijoje krizė yra dar didesnė. Tikra krizė Baltarusiją ištiks tada, kai Rusija pareikalaus iš Baltarusijos mokėti už energiją tvirta valiuta. (BELAPAN)

* **NIŪRIOS IŠVADOS.** Tarptautinis finansininkas George Soros JAV Kongreso Bankininkystės komisijai nupiešė niūrų pasaulinės ekonomikos ateities paveikslą ir teigė, kad Aziją ir Rusiją ištikusios finansinės krizės išplito į Lotynų Ameriką. G. Soros taip pat teigė, kad Tarptautinis valiutos fondas (TVF) turi per mažai galios pasipriešinti pasauliniam smukimui. G. Sorosas ragino Kongresą suteikti 18 mlrd. dolerių papildyti TVF paskolų rezervams. (INTERFAX)

Lietuvos istorijos puslapiai

Vladas PUTVINSKIS

1998 m. rugsėjo 24 d. sukanka 125 metai, kai gimė Vladas Putvinskis – Lietuvos Šaulių sąjungos įkūrėjas, publicistas, visuomenininkas. Jo tėvai – grafitė Idalija Pliaterytė ir Rapolas Putvinskis. Vladas gimė Rygoje, mokėsi Šaulių gimnazijoje, 1894 m. baigė Mintaujos realinę mokyklą. Po to jis studijavo žemės ūkio mokslus Halės universitete Vokietijoje. Susirgus tėvui, 1896 m. V. Putvinskis grįžo ūkininkauti į tėvui priklausančius dvarus. Vėliau jis dar lankė žuvininkystės kursus Lenkijoje, o Dotnuvos žemės ūkio mokykloje skaitė paskaitas apie žuvininkystę.

Augęs lenkiškoje aplin-

koje, namuose V. Putvinskis tekalbėjo lenkiškai, nors motina kartą buvo pasakiusi, kad jiems, lietuviams, reikėtų mokėti kalbėti ir lietuviškai. Besimokydamas Mintaujoje, V. Putvinskis priklausė slaptam lenkų būreliui, bet kartu draugavo ir su moksleiviais lietuviams, ypač su V. Kalniečiu, Montvila ir kt. Halės universitete Vladas susitikdavo su įvairių tautų studentais, kurie kovojo už savo krašto laisvę. Nuo tada ir jis apsisprendė būti lietuviu. 1897 m. V. Putvinskis vedė Emiliją Gruzdytę, taip pat nemokančią lietuviškai. Su tuoktinių nutarė būti lietuviams ir ėmė mokytis lietuvių kalbos.

Eugenija Raguckienė Šiaulių "Aušros" muziejaus istorijos skyriaus vedėja

Į E. ir V. Putvinskių dvarą Šilo Pavėžupyje atvažiuodavo knygnešiai, atvykdavo to meto šviesuoliai: P. Višinskis, A. Janulaitis, Žemaitė, G. Petkevičaitė-Bitė, J. Jablonskis, P. Avižonis ir kt. Savo dvaruose Putvinskiai įsteigė dvi slaptas lietuviškas mokyklas, nemokamai gydė savo dvarų darbininkus, mokėjo jiems didesnius atlyginimus.

Apie 1900 m. P. Višinskis pasitarė su G. Petkevičaitė-Bite ir nutarė Putvinskių dvaruose Šilo Pavėžupyje ir Grauzikuose slėpti draudžiamą literatūrą. Knygos į Putvinskių dvarus buvo atvežamos dideliais kiekiais ir paslepiamos. Vėliau iš čia su sviestu ir kitais ūkio gaminiams patikimi asmenys išveždavo jas į Šiaulius ir išdalindavo knygnešiams. Putvinskių dvaruose vasarodavo daug lietuvių veikėjų, ten vykdavo įvairūs suvažiavimai, pasitarimai. 1900 m. Grauzikų dvare buvo parašyta J. Jablonskio (padedant P. Avižoniui ir A. Smetonai) lietuvių kalbos gramatika.

Grauzikų ir Šilo Pavėžupio dvarų veiklą susekė rusų valdžia. 1906 m. V. Putvinskis buvo suimtas ir kalintas Šiaulių bei Kauno kalėjimuose, bet vėliau paleistas.

Atgavus lietuvišką spaudą, V. Putvinskis sukaupė didelę lituanistinę biblioteką. Atskiras bibliotekas sudarė savo dvarų darbininkams, padėjo įsteigti Šaukėnų ir Kelmės viešąsias parapijines bibliotekas. V. Putvinskis daug padėjo Lietuvių dailės ir Lietuvių mokslo draugijoms, lietuvių demokratinei spaudai. 1914 m. rugpjūčio mėn. V. Putvinskį vėl suėmė ir įkalino Šiaulių kalėjime. Tik gubernatoriui P. Veriovinui užtarus, Vladui buvo leista apsigyventi Žemutiniojo Naugardos gubernijoje. Vėliau jis gyveno Novočerkaske.

1918 m. balandžio mėn. V. Putvinskis grįžo į Lietuvą. Jis organizavo vietos savivaldybes, iš vokiečių nupirko ginklų ir rūpinosi apylinkės gyventojų apsauga nuo siautėjančių plėšikų. Tada V. Putvinskiui subrendo mintis sukurti į Šveicarijos apsaugą panašią karinę organizaciją, kuri apgintų kraštą ir jo gyventojus. 1919 m. pradžioje V. Putvinskis atvyko į Kauną ir įstojo į M. Šalčiaus Kauno partizanų būrį, kuris vėliau veikė kaip Sporto sąjungos šaulių skyrius.

1919 m. rugpjūčio 8 d. buvo sušauktas pasitarimas, o rugpjūčio 20 d. steigiamąja-

me Šaulių sąjungos susirinkime V. Putvinskis buvo išrinktas jos pirmininku. Jis su M. Mikelkevičiumi, M. Šalčiumi, R. Skipičiu ir kt. parengė Lietuvos Šaulių sąjungos įstatus. Vladas Putvinskis lankė besikuriančius šaulių būrius, sudarinėjo jų veiklos planus, ruošė jiems leidinius, įkūrė Šaulių sąjungos žurnalą "Trimitas".

Be veiklos Šaulių sąjungoje, V. Putvinskis tuo metu rūpinosi mokyklomis, krašto blaivinimu, dalyvavo Vilniaus vadovimo sąjungos darbuose. 1928 m. birželio 18 d. šaulių atstovų suvažiavime jis buvo išrinktas Lietuvos Šaulių sąjungos garbės pirmininku ir nuolatinio centro valdybos nariu. V. Putvinskis daug rašė to meto spaudoje: "Vienybėje lietuvininkų", "Darbininkų balse", "Varpe", "Ūkininke", "Vilniaus žiniose", "Lietuvos aide", "Trimite" ir kt. Jis yra parašęs filosofinius apmąstymus apie tautą, jos kelią, kultūros reikšmę tautai ir pan. Atskirai išspausdinti: "Nerūkyk" (scenos vaizdelis vaikams), "Giedrė", "Kas tai yra šauliai?", "Idėja ir darbas".

Vladas Putvinskis mirė Kaune 1929 m. kovo 5 d. Palaidotas Kelmės kapinėse. Jo raštus surinko ir suredagavo žentas A. Marcinkevičius.

Už nuopelnus Lietuvos tautai V. Putvinskis buvo aukštai įvertintas: jam suteiktas Gedimino I laipsnio ordinas, 1939 m. Vytauto Didžiojo Karo muziejaus sodelyje Kaune pastatytas paminklinis biustas, atidengtas paminklas Tauragėje. V. Putvinskio vardu pavadintas Kauno šaulių būrys, Kelmės šaulių namai ir muziejus, keletas gatvių Lietuvos miestuose.

STASYS PUTVINSKIS (1898-1942)

1998 m. rugpjūčio 3 d. sukako 100 metų, kai gimė Stasys Pūtvis (iki 1938 m. – Putvinskis), agronomas, Žemės ūkio ministras, šaulys.

S. Pūtvis gimė Šilo Pavėžupio dvare, Šaukėnų valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Jis buvo vyriausias Emilijos ir Vlado Putvinskių sūnus. Pasimokęs namuose, 1914 m. jis įstojo į Liepojos komercinę mokyklą, o 1915 m. – į Vilniaus lietuvių gimnaziją, kurią baigė 1919 m. Netrukus S. Pūtvis įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Tais pačiais metais jis baigė antrašą Karo mokyklos laidą ir su raitelių daliniu buvo paskirtas Vilniaus karo komendantu V. Kurkausko žinion. Už žvalgybos žygius lenkų užfrontėje S. Pūtvis buvo ap-

dovanotas Vyčio Kryžiumi.

1922-1925 m. S. Pūtvis studijavo Halės universitete ir įsigijo agronomo specialybę. 1923 m. jis vedė Tatjanos ir Dmitrijaus Zubovų dukterį Dariją Zubovaitę. Nuo 1925 m. Pūtviai ūkininkavo Šilo Pavėžupio, vėliau Bubių dvaruose. Ūkininkaudama Pūtvių šeima stengėsi sviesti savo apylinkės ūkininkus ir darbininkus, ruošė jiems ūkio šventes ir t.t.

Nuo 1935 m. rugsėjo 7 d. iki 1938 m. kovo 26 d. S. Pūtvis dirbo Žemės ūkio ministru J. Tūbelio vadovaujamoje vyriausybėje. Būdamas ministru, S. Pūtvis paruošė miškų sodinimo planą, sudarė miškų želdinimo fondą.

1937 m. S. Pūtvis buvo išrinktas Šaulių sąjungos centro valdybos nariu. Dirbdamas valdyboje, jis priešinosi tiems, kurie norėjo šauliais padaryti visus valstybės tarnautojus, pasisakė prieš visas privilegijas, numatančias išplėsti šaulio, kaip valstybės piliečio, teises.

1940 m. S. Pūtvi suėmė bolševikai ir įkalino Šiaulių kalėjime. 1941 m. birželio mėn. jį su kitais kalintais išvežė į Sovietų Sąjungą. S. Pūtvis mirė Gorkio kalėjime 1942 m. kovo 13 d.

S. Pūtvio žmoną Dariją Pūtviene su dukterimis Julija ir Aleksandra bei sūnumi Rimantu bolševikai suėmė 1941 m. birželio 14 d. ir išvežė į Altajaus kraštą, tačiau 1942 m. juos ištrėmė į Lenos žiočių salą – Mostachą. Tik 1947 m. Pūtvių šeimai buvo leista persikelti į Jakutską. 1956 m. D. Pūtviene su vaikais po tremties grįžo į Lietuvą.

Darija Zubovaitė-Pūtviene mirė 1997 m. sausio 22 d., sulaukusi 95 metų amžiaus. Šiuo metu Darijos ir Stasio Pūtvių duktė, tautodailininkė Julija Pūtvytė-Daniliauskienė gyvena Vilniuje, kita duktė – Aleksandra Kulnienė dirba buhalterė, o sūnus, inžinierius Rimantas Pūtvis gyvena Kaune.

GYDYTOJAS DOMAS JASAITIS (1898-1977)

Rugpjūčio 18 d. sukaktų 100 metų žymiam gydytojui, visuomenininkui Domui Jasaičiui (1898-1977). Jis gimė Stanaičių kaime, Garliavos valsčiuje, netoli Kauno. Tėvai – Jurgis Jasaitis ir Ona Jakucionytė – valdė 30 ha ūkį. Jie užaugino šešis sūnus ir tris dukteris. Penki jų vaikai baigė aukštuosius mokslus.

D. Jasaitis mokėsi Garliavos mokykloje, vėliau – Kauno berniukų gimnazijoje.

(Nukelta į 6 psl.)

Stasys PUTVINSKIS-PUTVIS

Lietuvos istorijos puslapiai

(Atkelta iš 5 psl.)

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, išvyko į Voronežą ir ten baigė M. Yčo gimnaziją. Po to studijavo mediciną Kijevo ir Berlyno universitetuose. 1923 m. Berlyno universitete jam įteiktas medicinos daktaro diplomai. Dvejus metus D. Jasaitis dirbo įvairiose Paryžiaus ligoninėse, Pastero institute.

Nuo 1925 m. D. Jasaitis apsigyveno Šiauliuose. Čia jis dirbo vidaus ligų gydytoju ir dėstė Mokytojų seminarijoje. Vėliau D. Jasaitis įkūrė tuberkuliozės dispanserį ir buvo jo vedėjas iki 1940 m. 1940-1942 m. jis dirbo miesto sveikatos skyriaus vedėju. D. Jasaičio pastangomis Šiauliuose pastatyta ligoninė, kuriai jis vadovavo 1943-1944 m.

D. Jasaitis aktyviai dalyvavo įvairiose organizacijose, dirbo jų valdybose. Jis dalyvavo Voronežo, vėliau Berlyno ateitininkų veikloje, skaitė paskaitas jų kongresuose. 1927-1940 m. D. Jasaitis buvo Šiaulių miesto medicinos draugijos pirmininkas, 1932-1940 m. Kovos su džiova draugijos Šiaulių skyriaus pirmininkas ir ilgametis tos draugijos centro valdybos vicepirmininkas. D. Jasaitis dirbo Lietuvių sąjungos ir Kalinių globos draugijos centro valdybose, buvo vienas iš Šiaulių Kraštotyros draugijos steigėjų ir jos valdybos narių. Be to, D. Jasaitis dirbo Draugijos Lietuvai pa-

Domas JASAITIS

gražinti Šiaulių skyriuje, dalyvavo Šiaulių "Rotary" klubo veikloje.

Gydytojas D. Jasaitis buvo aktyvus spaudos darbuotojas. Dar 1917 m. jis jau rašė Petrogradeėjusiame lietuviškame laikraštyje. 1921-1922 m. kartu su A. Juška redagavo ateitininkų leidinį "Mūsų idėjos". Prisidengęs Sakalo ir Dasaičio slapyvardžiais, išleido poezijos rinkinį, parašė knygeles – "Kaliniamis paukotas gyvenimas" ir "Padangėse".

Ypatingą dėmesį gyd. D. Jasaitis skyrė medicinai: nagrinėjo džiovos, bakteriologijos ir terapijos klausimus. Gydytojų žurnale "Medicina"

jis paskelbė keletą straipsnių apie diabeto ir skarlatinos gydymą ir kt. 1944 m. Šiaulių leidinyje "Varpai" buvo išspausdintas jo straipsnis "Gimdingumo problema".

D. Jasaitis bendradarbiavo "Ateities spinduliuose", "Ateityje", "Ryte", "Tėvynės sarge", "Kovoje su džiova", "Šiaulietyje", "Mūsų momente". Dažniausiai pasirašydavo slapyvardžiais Dijai, Druidas, Dasaitis.

1944 m. D. Jasaitis pasitraukė į Vokietiją, o 1950 m. išvyko į JAV. 1951-1953 m. jis dirbo gydytoju Gaylord Farm sanatorijoje, Connecticut, o nuo 1953 m. tuberkuliozės ligoninėse Tampa, FL.

*Jeigu mėnuo, jeigu saulė, jeigu žvaigždės
Susitarusios pasveikintų mane,
Atsiliepčiau į jų balsą tarsi aidas,
Pasinėręs uolos gabalų tvane.*

*Jeigu žemė, jeigu upės, jeigu marios
Pasišautų visos laidoti mane,
Atsiliepčiau Baltijos tik mariom:
Noriu likt tavuoju gintaru dugne.*

*Jeigu miškas, jeigu šilas, jeigu sodas
Rudens lapais dar pradžiugintų mane,
Pasiduočiau jų gaivinančiai pagudai
Ir ilsėčiaus lapų aukse, kaip sapne...*
1954.03.21.

BE VILTIES

*Kada grįžtu, užvožęs darbo dieną,
Nesinešu sau saulės į namus...
Grįžtu naštos sukūprintas ir vienas,
Kaip dykumų saulėlydis ramus.*

*Kai silpnos jėgos švino kūną kelia,
Nebekeliu į dangų dar akių –
Pasibaigė vilčių žvaigždėtas kelias,
Bet sielos gelmėse, nors be vilties, tikiu.*

AŠ DAR LAUKIU DIENOS

*Aš dar laukiu dienos –
Ne vienos – nė dviejų
Ir žinau aš gerai,
Kad sulauksiu aš jų.*

*Aš dar laukiu dienos –
Gal negreit ji ateis,
Bet žinau aš gerai,
Kad radastos žydės,
Ir jos kvapą man skleis.*

*Aš dar laukiu dienos,
Bet sulaukt negaliu,
Nors gyventi be jos
Kaip gamta be gėlių –
Amžinai tik liūdėt
Aš vistiek negaliu.*

*Aš dar laukiu dienos,
Ir nors metas būt čia,
Bet nėra dar vis jos,
Ir naktis dar kurčia.*

*Aš vis laukiu dienos,
O vis trunka naktis –
Nors žinau aš gerai,
Kad dar saulė nušvis...*
1943.01.11.

Trumpi pranešimai

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO VIZITAS

Lietuvos Respublikos Nuolatinė misija Jungtinėse Tautose praneša, kad rugsėjo 19-23 dienomis Niujorke lankysis Lietuvos Respublikos Prezidentas J.E. Valdas Adamkus. Oficialus šio vizito tikslas – dalyvavimas Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos bendruose svarstymuose. Prezidento programoje numatyti susitikimai su Jungtinių Tautų Generaliniu Sekretoriumi, LR prezidento V. Adamkaus kalba Generalinėje Asamblėjoje, dalyvavimas diskusijose užsienio politikos klausimais, kurias rengia Rytų-Vakarų studijų institutas bei LR Misija Jungtinėse Tautose. Taip pat numatyti susitikimai su kitų valstybių prezidentais bei stambių JAV korporacijų atstovais. Vizito pabaigoje LR Prezidentas uždarys Niujorko biržos prekybos dieną.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS PRANEŠIMAS

Jaunųjų talentų vakaras

JAV LB Kultūros tarybos posėdyje nutarta surengti jaunųjų talentų vakarą 1999 m. birželio 6 d. Jaunimo centre Čikagoje. Jame dalyvauti galės ne jaunesni kaip 17 metų amžiaus asmenys – dainininkai, muzikantai, dainininkų grupės, chorai. Bus surengta norinčių dalyvauti šiame renginyje atranka. Padengti dalyvių kelionės išlaidas rengėjai neturi galimybių.

Kartojame pranešimą SIŪLYKITE KANDIDATUS ŽURNALISTO PREMIJAI

JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkės Marijos Remienės pavedimu sudaryta komisija, kuriai pavesta apsvastyti

kandidatus, pristatytus 1998 metų premijai už žurnalistinę veiklą. Komisijos pirmininkas – Juozas Žygas, nariai – Juozas Baužys ir Aldona Šmulkštienė. Visus lietuviškos spaudos bendradarbius ir skaitytojus prašome siūlyti kandidatus. Jie turi atitikti dvi sąlygas: gyventi JAV ir bendradarbiauti JAV lietuviškoje spaudoje. Siūlant reikia bent trumpai raštu apibūdinti siūlomą asmenį ir jo žurnalistinę veiklą. Pasiūlymus siųskite iki spalio 1d. (pagal pašto antspaudą) šiuo adresu: J. Žygas, 9604 S. Karlov Ave. Oak Lawn, IL 60453.

Premijų įteikimo šventė įvyks šiemet, per Padėkos dieną Cleveland, Ohio. Premijos mecenatas: Lietuvių fondas. J. Ž.

KONGRESMENO Į LIETUVĄ NEIŠLEIDO

JAV kongresmenas John Shimkus negalėjo atvykti į

Lietuvą ir rugsėjo 8 d. kalbėti LR Seimo rudens sesijos atidaryme. Jo kelionė atidėta, to reikalaujant JAV Valstybės departamentui. Savo sprendimą Valstybės departamentas motyvavo galimu pavojumi kongresmeno gyvybei po Afrikoje įvykusių Amerikos ambasadų sprogdinimų ir galimų teroristinių veiksmų, nukreiptų prieš Amerikos piliečius, o ypač – prieš valdžios atstovus. Valstybės departamentas teigė šiuo metu negalįs suteikti kongresmeniui pakankamos apsaugos ir patarė į Lietuvą vykti lapkričio mėnesį arba dar vėliau.

Lietuvių kilmės kongresmenas John Shimkus yra vienas iš JAV Atstovų Rūmuose įsteigto "Baltic Causus" komiteto pirmininkų. Kitas šio komiteto pirmininkas yra Dennis Kucinich iš Ohio valstijos.

Angelė Nelsienė

"ŠIRDIS IR ŽODŽIAI"

Rugsėjo 12-osios, šeštadienio popietėje į Dievo Motinos parapijos svetainę susirinko nemažas būrys žmonių, panorusių susipažinti su a.a. Antano Nasvyčio poezija. Buvo pristatyta kė tik išleistas jo eilėraščių rinkinys "Širdis ir žodžiai". Knygą išleido ir autoriaus gyvenimo aprašymą pateikė sūnus, muzikas Donatas Nasvytis.

Ši popietė buvo didelė visos Nasvyčių šeimos šventė. Aurelija Balašaitienė, savo sesers Mylitos dėka tapusi Nasvyčių šeimos nare, vadovavo šios šventės programai. Antano anūkės Audra ir Rūta skaitė senelio eilėraščius. Pabaigoje išgirdome ir a.a. A. Nasvyčio balsą, įrašytą į garsojuostę, deklamuojančią savo sukurtus posmus.

Tai buvo labai smagi popietė. Pabėgome nuo kasdieninių darbų, atsigaiviname kūnu ir siela. Šventė baigėsi gražiomis vaišėmis. G.K.

Gegužinė ir kitais metais bus rugpjūtyje!

Algis Penkauskas

Cleveland, OH lietuvių – Amerikos piliečių klubas, ne vienerius metus susidurdamas su finansiniais sunkumais, ruošdavo klubo narių gegužinės Lietuvių namų viršutinėje salėje. Naujieji klubo patikėtiniai, pastebėję, kad salėje rengiamos gegužinės nekelia didesnio susidomėjimo ir sutraukia mažai dalyvių, šiame tokią gegužinę surengė gamtoje. Jaukiame italų pavilione dalyvavo gražus klubo narių būrys, jų šeimos, svečiai. Gegužinė pavyko: visi buvo patenkinti vieta, dėkojo klubo vadovybei už atkurtą tradiciją – vieną kartą metuose susirinkti, pabūti kartu.

Klubo vadovybė, patikėtiniai ir jų sukviesti talkininkai džiaugėsi tokiu dalyvių skaičiumi, vaišino alumi, pilstomu į lietuvių kredito kooperatyvo "Taupa" padovanotus bokalus. Vaikai vaišinosi švelniais gėrimais. Visi dalyviai galėjo užkasti klubo paruoštais skanėstais. Muzika kėlė nuotaiką ir ne vieną išjudino šokiui. Pravesta įdomi loterija, vyko įvairūs žaidimai. Atėjus laikui užbaigti gegužinę, visi nenoriai skirstėsi.

Patikėtiniai dėkoja visiems gegužinės dalyviams. Paskatinti ir toliau tęsti šią klubo tradiciją, jie tuojau pat užsakė tą pačią vietovę ir kitims metams, tą patį savaitgalį. Taigi klubo gegužinė kitamet įvyks rugpjūčio 22 d.

Lietuvių namų direkcija ir klubo patikėtiniai savo posėdyje prisiminė šią Namų ir Klubo sunkų paskutinių keletų metų gyvavimą ir stipriai kai kurių asmenų pasiryžimą juos toliau išlaikyti. Dėkojame jiems už atliktus darbus ir paaukotą laiką. Dėkojame akcininkams ir klubo nariams už parodytą dėmesį ir talką. Prisiminėme ir daugelį metų buvusį direktorių Vytautą Jo-

kūbaitį, kuris šiuo metu sunkiai serga. Jis vadovavo, esant finansiniams sunkumams, ir dėjo daug pastangų, kad išlaikytų Lietuvių namus. Linkime jam kuo greičiau pasveikti ir Aukščiausiojo palaimos.

Šiuo metu padėtis gerėja. Kviečiame akcininkus ir klubo narius neužmiršti lietuviško kampelio, prisidėti prie jo veiklos, kad galėtume ir toliau išlaikyti Namus, dar tokius reikalingus visiems lietuviams.

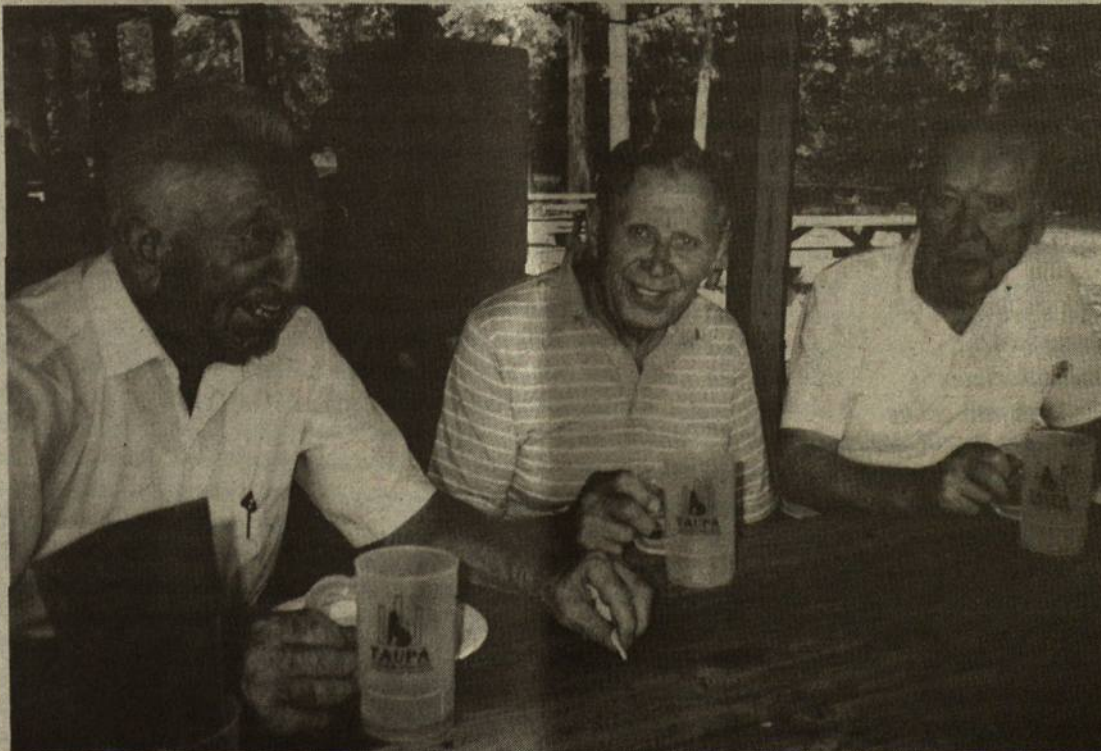
Klubo direktorius Algis Penkauskas tarp gegužinės dalyvių – L. Jucaitienės (kairėje) ir S. Juozapaitienės. *J. Jasaičio nuotr.*

Puiki ir netolimoje praeityje garsaus visuomenininko Jurgio Malskio nuotaika.

Gegužinės programos vedėjas Vytautas Sasnauskas buvo puikiai pasirengęs šioms pareigoms. *J. Jasaičio nuotr.*

Ilgamečiai "Dirvos" bičiuliai ir talkininkai (iš kairės): Jonas Citulis, Mečys Aukštuolis ir Jonas Balbatas su "Taupos" padovanotais alaus bokalais. *J. Jasaičio nuotraukos*

Neseniai atvykusiems į Ameriką

IMIGRANTAI IR PABĖGĖLIAI

Raimonda Mikatavagė

(Tęsinys. Pradžia – 18 nr.)

Kaip efektyviausiai išnaudoti studijų metus?

Jeigu pasistengsite, studijos universitete padės jums pasirengti prasmingai karjerai. Deja, daugelis studentų – užsieniečių ir amerikiečių – per daug pasineria į mokslą arba į pramogas ir nebeturi laiko apmąstyti, kokios karjeros jie trokšta. Taigi "pasistengti" iš tiesų reiškia – visapusiškai išnaudoti tai, ką gali duoti universitetas.

Kad atrodytumėte patrauklus kandidatas darbavimams, ne tiek svarbu jiems parodyti gerus pažymius, kiek tai, ką išmokote. Parodykite, jog atlikote praktiką, dalyvavote klubų veikloje, dirbote ir užsiiminėjote kita reikšminga veikla. Konkurencijos valdomoje rinkoje nepakanka vien gauti gerus pažymius ir beveik nieko daugiau neveikti. Daugumai kompanijų būsite patrauklesni, turėdami pažymių vidurkį 3.0* (*aukščiausias pažymių vidurkis 4.0 – vert. past.) ir parodydami, jog dalyvavote įvairiapusėje veikloje, nei turėdami vidurkį 3.9 ir negalėdami pasigirti jokia kita veikla.

Darbo biržos pasaulis keičiasi labai greitai. Tas, kuris tikisi, kad studijuodamas gaus inžinieriaus diplomą, susiras inžinieriaus darbą ir išeis į pensiją, būdamas tuo pačiu inžinieriumi, mąsto netikroviškai. Šiuolaikinėje darbo rinkoje žmonės iki pensijos pakeičia nuo penkių iki dešimties darbų. Pasirinkti pagrindinę studijų kryptį nėra tas pats, kas pasirinkti nuotaką ar jaunikį. Čia neprivalote visą gyvenimą vadovautis vieninteliu sprendimu. Dauguma žmonių to nedaro. Pasirinkite pagrindinę specialybę, apie kurią norite daugiau sužinoti, o po to užsirašykite į kursus, kuriose mokoma verslo pagrindų, pavyzdžiui, kaip ruošti pranešimus, kaip rašyti dalykinius laiškus, kaip naudotis kompiuteriu. Nesijaudinkite, jeigu iš meno klubo pereisite į mokslo klubą, o po to abu juos paliksite, kad galėtumėte užsiiminėti sunkumų kilnojimu. Jaudintis reikia tada, jeigu nedalyvaujate jokioje veikloje, jeigu dienomis tik mokotės, o vakarais tik žiūrite televizorių.

Į universitetą stojame tam, kad atrastume, kas mus iš tiesų traukia. Daugelis apie tai nepagalvoja. Jeigu baigsite universitetą, nežinodami,

koks darbas jums teikia pasitenkinimą, gali atsitikti taip, jog darysite tai, ko nekenčiate. Argi dauguma žmonių, kurių gyvenimas, jūsų nuomone, susiklostė sėkmingai nesidžiaugia savo darbu?

Kai kuriose šalyse priimta, jog tėvai privalo patarti vaikams, kokią profesiją jie turi pasirinkti visam gyvenimui. Šiandieninėje darbo rinkoje, ypač Amerikoje, aki vaizdu, jog kiekvienas tai privalo nuspręsti pats. Didžiausios sėkmės susilaukia tie, kurie, nepaisydami kliūčių, sugeba išsaugoti savo darbą. Sunku išlikti ir pasiekti gerų rezultatų, jeigu nekenčiate to, ką darote. Jeigu atvykote į Ameriką, ieškodami geresnio gyvenimo, kodėl nesiekti karjeros, kuri suteiktų jums didžiausią asmeninį pasitenkinimą?

Geriausias būdas pasirinkti darbą, kurį dirbsite su pasitenkinimu, o tuo pačiu ir pagrindinę studijų kryptį – tai pradėti aiškintis, kaip jums patinka įvairūs mokymo dalykai. Kurios knygos jus labiausiai domina? Kurie žurnalai patraukia akį? Kokia veikla užsiimant, laikas pralekia nepastebimai? Kokių žmonių gyvenimu žavėtės?

Pasivaikščiokite viešojoje bibliotekoje ir paskaitinėkite teminius užrašus: psichologija, istorija, namo įranga, vadyba, gyvūnai ir t.t. Kurie užrašai priverčia jus stabtelėti ir pavartyti ten išdėstytas knygas? Jeigu jus domina pora sričių, pagalvokite, kaip jas būtų galima suderinti. Pavyzdžiui, mano dėmesį visada atkreips psichologijos, meno ir verslo temos. Rašant knygas, man labai praverčia visos mėgiamos sritys, pradedant medžiagos kaupimu, pereinant prie puslapių maketavimo ir baigiant marketingo planų sudarymu.

Kiekvieną semestrą susiplanuokite savo tvarkaraštį taip, kad liktų laisvo laiko tarpai. Daugelį semestrų man pavykdavo susidėlioti tvarkaraštį taip, kad antradieniais ir ketvirtadieniais neturėdavau paskaitų. Susiraskite laiko atlikti praktiką. Įsidarbinkite nepilnu etatu. Dalyvauti savarankiškoje darbinėje veikloje. Stokite į įvairius klubus. Tik nesutelkite viso dėmesio vien į studijas auditorijos suole.

Immigrants and Refugees/ by Raimonda Mikatavagė. Tel: (410) 374-3117. Fax: (410) 374-3569. E-mail: books@melodija.com

Naujų knygų lentynoje

NEREIKALINGŲ SVETIMŽODŽIŲ RINKINYS

Algimantas Taškūnas. *Nereikalingų svetimžodžių rinkinys. Išleido Tasmanijos universiteto Lietuvos studijų sambūris. Sandy Bay, Tas., Australia, 1998, 65 p.*

Ši knygelė turėtų tapti pagrindine labdaros priemone Lietuvai. Jos gabenimu turėtų neatidėliojant užsiimti BALFas, garsioji JAV Lietuvos bendruomenės ir Lietuvos Seimo komisija (aišku, amerikietiškoji jos pusė), Lietuvos Vyčių padalinys "Pagalba Lietuvai", APPLE ir CANDLE bei daugelis kitų paramos draugijų ir ratelių. Neturėtų likti nuošalyje ir eiliniai tautiečiai, vykstantys aplankyti savo gimnaisčius ir draugus. Viena knygelė sveria tik apie 120 gramų, todėl kiekvienas galėtų ją nuvežti ne mažiau kaip dešimt. O "Dirvos" redakcija dėkoja ne tik šio įdomaus rinkinio autoriui prof. A. Taškūnui bet ir Laurie ir Marini Cox iš Sydney, kurios tą knygelę mums padovanojo. Norintieji ją užsisakyti, kreipkitės šiuo adresu: LSS, P. O. Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006 Australia.

Daugelis mūsų skaitytojų žino, kad Lietuvos paroduotuvėse galima nusipirkti visokio maisto. Net bananų

neberekia laukti ilgoje eilėje arba prašyti iš pažįstamos "Kazės, kuri dirba bazėje". Yra visokiausių rūbų – pradedant tokiais, kuriuos už kelias tūkstantines siūlo "Adomas", įsikūręs Gedimino prospekte, visai netoli Seimo, ir baigiant tokiomis, kurios skelbia: "Pigūs drabužiai iš Olandijos (Vokietijos, Danijos, Norvegijos ir t.t.). Tačiau niekur nerassite priešnuodžių, skirtų kalbos darkytojams. Tiesa, yra "komisijos" ir "inspekcijos", yra net savivaldybėse besidarbuojantys kalbos tvarkytojai. Bet jie nieko "negali".

Todėl vežkime ir siųskime prof. A. Taškūno knygelę ir dėkime ją ant stalo radijo ir televizijos žurnalistams, dienraščių apžvalgininkams, ministerijų tarnautojams (atsiprašau, valdininkams!). Pravers ir Seimui. Dovanokime šią knygelę, tyliai paprašydami nutraukti tyčiojimąsi iš lietuvių kalbos, į kurią iki šiol su didele pagarba žiūrėjo viso pasaulio kalbininkai. Nebegalima ramiai stebėti, kaip pačioje Lietuvoje naikinamas jos didžiausias turtas, kurio niekur nebusipirksi ir labdaros būdu nebegausi.

Ši knygelė – ne profesionalių kalbininkų triušo vaisius. Priekabėsnis skaity-

tojas ras joje rašybos netikslumų (net pavadinimas užrašytas anglišku būdu – visi žodžiai pradedami didžiąja raide). Kažin ar reikia automobilį vadinti "ratais" (žr. 9 psl.)? Yra tarptautinių žodžių, kurių vartojimas lietuvių kalboje nebekelia jokių abejonių. Nebereikėtų kovoti su tokiais žodžiais, kaip "auditorija", "buhalterija", "citata". Beveik niekas Lietuvoje nebesako: "aptieka" arba "aptiekorius", "apcūgas", "broškė" arba "budilnikas". Yra ir korektūros klaidelių. Lietuvoje paplito svetimžodis "desertas", bet ne "dezertas". Tačiau nepamirškime, kad knygelė išleista Tasmanijoje, kur gyvena tik saujelė lietuvių. Jų pastangos sustabdyti lietuvių kalbos teršalų tvaną turėtų priversti apie tai prabilti pačius aukščiausius Lietuvos valstybės vadovus. Tuos, kurių pavardės buvo kartoamos Atgimimo metų susirinkimuose, tuos, už kuriuos žmonės neseniai balsavo ir su drebančia širdimi laukė rinkimų rezultatų.

Knygelę puikiai papildo Kev Bailey piešinukai ir Antano Musteikio rašinių ištraukos apie naują Baltijos kiltį "AVUTEIL". Daug kas dabar Lietuvoje atrodo atvirkščiai. Nors ir nežmoniškai.

susimąstyti skatinantį posakį, lyg iš tautos dainų atklydusias eilutes. Tarsi kaltinamasis nuosprendis žiauraus mūsų amžiaus papročiams aidai eilėraštis "Jupiteris":

*Net susimaišė man
Žaibai
Siautėdami labai –
Sukroviau viską
Ant galvų –
Nei priešų,
Nei savų.*

Ir lyg atsvara brutaliai jėgai, smogusiai visiems, kurie "nesulinko lankais" ir "nėšliaužiojo žeme", išskyla himnas laisvei viename iš gražiausių rinkinio eilėraščių:

*Respublika maža –
Pirmoji laisvės ryto
Atžala.
Tiek daugel sugulė
Jaunų širdžių
Dešimtmečiais
ir šimtmečiais
Milžinkapių nebesurasi!*

*Jie sugulė laisvi
Į žarijas tėvynės aukuro
Sukrito,
Į žemės dulkes nemarias.*

*Iš dulkių jų
Užauga milžinai,
Šventieji,*

AMŽINI VASARIAI

Nepriklausomoje Lietuvoje – nuolatinis veržimasis į mokslą ir darbas tautos labui. Atsidūrus užsienyje – trumpas pasiruošimas kursuose ir nelengvas darbas. Laisvalaikis pašvenčiamas lietuviškai visuomeninei veiklai, mokytojavimui lituanistinėje mokykloje ir poezijai. Kaupiasi eilėraščiai, skirti svarbiausios katalikiškoms šventėms, gamtai, asmeniniams išgyvenimams. Ne viename iš jų ryškėja sąsajos tarp praeities, jaunystės prisiminimų, atsieneštų iš gimtinės, ir dabarties:

*Rugsėjis, rugsėjis,
O niekas čia
Rugių nesėja.
Ateina – nueina –
Tik metai
paskutinį skaičių
Maino.*

*O spalio, spalio,
Su kvepiančiais linais
talkose,
Su rožiniu senelės rankoje
Kietoj –
Su maldos žodžių
Vakarais.*

("Rugsėjis ir spalio")

Ne viename šio rinkinio eilėraštyje autorė pažeria neįprastai gražų spalvų derinį.

O.B. Audronė. *Amžini vasariai. Vilnius, "Veikslas", 1998, 80 p.*

Tik 300 egz. tiražu išleista penktoji Onos Tamulevičiūtės-Balčiūnienės (Audronės) poezijos knygelė. Tačiau jos skaitytojų turėtų būti gal net keliasdešimt kartų daugiau. Eilėraščiai patraukia savo nuoširdumu, jausmų stiprybe, švelniais lyriniais vaizdais, skambiu eiliavimu. Vasarių įvaizdis čia siejamas su Lietuvos valstybės istorijoje įamžinta nepriklausomybės atkūrimo diena. Eilėraštyje, davusiam pavadinimą šiai knygelei, skamba tokie prasmingi žodžiai:

*Amžini Vasariai
Brenda per pusnynus,
Kur žydėjo laisvė,
Kelių prasimynus.
Mes visi pabirę
Gintaro karoliais
Plačiame pasauly
Teišlikim broliais.*

*Viešpatie, atsiųsk
Laisvąjį Vasarį
Su malda gegužio,
Su žiedais birželio.*

Autorės likimas panašus į daugelio, 1944 metais priverstų apleisti savo tėvynę.

Kurie nepaskelbti.

Naujų aušrų

Naujieji pranašai.

("Perloja")

Beje, ir pati šio rinkinio

autorė kilusi iš Perlojos parapijos. Gal iš tos garsios **respublikos**, iš nesunaikinamo laisvės troškimo sėmėsi įkvėpimo ir poetė Audronė.

NEMIRŠTANČIOS GODOS

Apolinaras Petras Bagdonas. *Nemiršančios godos: eilėraščių rinktinė. Sudarė ir redagavo Danutė Mukienė. Išleido Žemaičių kultūros draugijos redakcija. Vilnius, 1998, 170 p.*

Šioje rinktinėje išspausdinti geriausi eilėraščiai iš ankščiau išleistų knygų ir nauji, dar niekur neskelbti A.P. Bagdono kūriniai. Dalis eilėraščių parašyti jo gimtąja

užventiškių tarme. Jie surinkti skyriuje "Žemaitija šventa". Knygos pabaigoje rasite A. Bagdono pasakojimą apie save "Mintimis ir žodžiais lankau Žemaitiją" bei išsamią rašytojo A. Kairio apžvalgą "Apolinaro Bagdono lyrika". Rinktinės autorius, gyvenantis Čikagoje, patars, kaip ją įsigyti. Beje, ji – jau dešimtoji šio poeto knyga.

ŠVIETIMAS IR SOCIOMETRIJA KARIUOMENĖJE

I. Karužienė, B. Pranevičienė, J. Vaitkevičius. *Švietimas ir sociometrija kariuomenėje. Kaunas, 1997, 84 p.*

Projekto "Jaunimo pilietinis ugdymas ir švietimas Lietuvos kariuomenėje" – I dalis. Šį projektą 1997 m. balandžio 14 d. patvirtino tuometinis Švietimo ir mokslo ministras, prof. akad. Zigmas Zinkevičius. Projekto vadovas – prof. Juozas Vaitkevičius, rėmėjai: prof. Julius Juzeliūnas, poetas, akad. Justinas Marcinkevičius, Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas. Pagrindinė darbo autorė – socialinių

mokslo daktarė Irena Karužienė, apibendrinusi ketverius metus trukusio sudėtingo tyrimo rezultatus.

Knygoje rašoma apie jaunimo karinio rengimo būtinybę, kario pareigą ir jo profesinę etiką, pilietiškumo ugdymą, pašauktųjų į karinę tarnybą jaunuolių vertybių sistemą bei elgesį, vadina muosius "nestatutinius santykius, darbą su būrių vadais. Įvadinėse pastabose pristatydama šią knygą, prof. J. Vaitkevičius pažymi: "Jeigu pilietis savo likimą sieja su Tėvyne, tai ir savo laisvę sieja visų pirma su Tėvynės

(Nukelta į 9 psl.)

JAV LB Kultūros tarybos SPAUDOS VAJUS

Sumažintas metinis prenumeratos mokestis naujiems skaitytojams:

DIRVA.....\$25.00 (vietoj \$35)
P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS.....\$60.00 (vietoj \$95)
4545 W 63rd Str.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS.....\$20.00 (vietoj \$35)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

LIETUVIŲ BALSAS.....\$20.00 (vietoj \$30)
2624 W. 71st. Street,
Chicago, IL 60629

EGLUTĖ.....\$10.00 (vietoj \$15)
13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

PASAULIO LIETUVIS.....\$10.00 (vietoj \$20)
6428 Ridge Rd.,
Clarendon Hills, IL 60514

BRIDGES.....\$15.00 (vietoj \$18)
LAC, Inc. Treasurer
1927 W. Boulevard
Racine, WI. 53403

LITUANUS.....\$8.00 (vietoj \$10)
6621 S. Troy Str.
Chicago, IL 60629

Lietuviškas leidinys – puikė dovana bet kuria progai

(Atsiuntė, kad paminėtume)

HIMNAS

Vladas Vijeikis

Besikalbėdamas su savo draugu Florijonu, nei iš šio nei iš to ėmiau skystis.

– Mano pažįstami, susitikę ima mane vadinti jumoristu. Sako, kad mano rašiniai jiems sukelia šypseną. Žinoma, geriau matyti išsišiepčius veidus, negu surūgusius, bet tai gerokai kenkia mano prestižui. Niekas nebekviečia manęs rimtiems reikalams. Neprašo pakalbėti Vasario 16-osios iškilmėse. Net vestuvėse privengia, kad kartais neimčiau iš jaunojo ar jaunosios šaipytis. Dėl pakasynų tai ir aš pats džiaugiuosi. Labai jaudinuosi tokiais atvejais ir nukalbėčiau nei šį, nei tą.

Florijonas išklaušė mano graudžių verksmų ir sako:

– Ar žinai, kas Lietuvos himną parašė?

– Kiekvienas ... (norėjau pasakyti, asilas, bet susilaukiau, kad neįžeisčiau savo draugo) žino, kad parašė Vincas Kudirka.

– O turbūt esi apsiskaitęs. Tai turėtum žinoti, kad jis ir jumoristinius rašinius rašė. Juokėsi iš rusų valdžios. Ir dabar atsimename tokius, kaip Zvetkovičius ir Kruglodurovus. O apie tų tų su lietuviškais laikraščiais ar ne šauniai parašė.

Gerokai susimąsčiau, bet nepasidaviau:

– Bet rimtais reikalais niekas nesikreipia.

– O aš kreipiuosi dabar.

Parašyk buvusių ugniagesių draugijos himną. Duosiu tau idėją pradžiai: "Į ugnį, į ugnį, visi, kas tik gali, nežiūrint į kaitrius ugnies liežuvių".

– Florijonai, ta pradžia man girdėta. Atsimeni, dainavome: "Į Vilnių, į Vilnių, tą mylimą šalį, nežiūrint į skaičių baltųjų arų".

Florijonas išsiseidė.

– Didelis skirtumas tarp ugnies ir Vilniaus. Jeigu nenori gerų patarimų paklausti, tai nekvaršink man galvos. Iki šiol gyvenome be himno, išgyvensime ir toliau.

Ėmiau labai intensyviai atkovoti prarastą draugystę. Pažėriau keletą pagyrimų, prisimindamas jo veiklą tėvynėje ir svetur. Ir kaip tu negerbsi tokio gero draugo. Jis labai rūpinasi, kad man neitektų nukentėti nuo gaisro. Ant visų sienų pakabino dūmų apsaugos aparatus. Po lova turių specialų gesinimo aparatą. Iš kiemo įvedė vandens žarną ir pakišo po stalu. Vardadienio proga nupirko asbestinį kostiumą, kad galėčiau per didžiausią ugnį pereiti. Kas mėnesį ateina ir surengia gaisro pratimus. Šliaužiame grindimis, nes Florijonas žino, kad dūmai kyla aukščiau. Prie langų pastatė kopėčias, nors gyvename pirmame aukšte. Kaip gali prarasti tokį ištikimą draugą! Tad sakau:

– Florijonai, o kaip tau atrodytų toks posmas: "Ugnis gėsta, ugnis nyksta, Florijonas kai atvyksta."

Florijonui, matyt, patiko, bet jis kukliai pareiškė:

– Asmens nereikėtų velti į himną. Bet tas labai tiktų mano gimtadieniui. Neužmiršk.

Taip mudu susitaikėme ir ėmėme gesinti. O kadangi aplink niekas nedegė, tai gesinome mūsų vidaus ugnį. O ta ugnis dar stipriai žėrėjo.

(Atkelta iš 8 psl.)

laisve. Šiuo atveju tautos nepriklausomybė yra kiekvieno mūsų laisvė pasaulyje, o demokratija ir viešumas – kiekvieno mūsų laisvė savoje

Ešelonai į Rytus.

Sudarė prof. Juozas Vaitkevičius. Vilnius, 1997, 132 p. *Iliustruota dokumentų faksimilėmis ir nuotraukomis.*

Tai antroji knyga, skirta Lietuvos mokytojų tremtinių atminimui. Pirmoji buvo išleista dar 1991 m. Kaip žinome, nemaža mokytojų buvo ištremta dar 1941 m. birželio 14-ąją. Tačiau patriotiškai nusiteikusių pedagogų persekiojimas tęsėsi per visą sovietinę okupaciją. Daug jų

valstybėje." Savo pastabas profesorius baigia šiais žodžiais: "Nepasirūpinę jaunu, jo švietimu, neturėsime teisės iš jo reikalauti pilietškumo."

EŠELONAI Į RYTUS

buvo ištremta ir nukankinta pirmaisiais pokario metais. Dvidešimtmetė kaimo mokytoja Adelė Mozūraitė išvežta 1952 m. sausio 21 d.

Išlikę tremtiniai rašo ne tik apie save, bet ir apie tuos, kurie jau niekada nebesugrįš nuo Ledjūrio krantų. Rašoma ir apie tuos, kurie bandė pabėgti, bet buvo sugrąžinti ir sukišti į kalėjimus. Rinkinyje išspausdinti A. Šarkaitės, J. Švėgždos, V. Juozapaičio, N. Krapavicko J. Šukienės ir ki-

Susidomėjusius šia knyga, prašome kreiptis į Dr. Ireną Karužienę šiuo adresu: V. Krėvės pr., 91-9, Kaunas, 3041, Lithuania arba elektroniniu paštu: lprane@tef.ktu.lt

tų rašiniai. Sukrečia B. Jarmalaitės-Stacevičienės pasakojimas "Išteisinta tik die-nai". Eržvilko mokyklos (Jurbarko raj.) rankdarbių mokytojos, pagrindininkės, politinės kalinės Bronislavos Jarmalaitės išteisinimo dokumentai gauti, likus vienai dienai iki jos mirties.

Šią knygą išleido Švietimo ir mokslo ministerijos Leidybos centras. Jo adresas: Geležinio Vilko g.12, 2600, Vilnius. Lithuania.

LIETUVOS EDUKOLOGIJA

Lietuvos edukologija.

Sudarė prof. Vytautas Šernas. Vytauto Didžiojo universiteto leidinys. Vilnius, 1997, 266 p.

Mokslo darbų, skirtų Lietuvos mokyklos 600 metų jubiliejui, rinkinys. Jame išspausdinti straipsniai, aprėpiantys švietimo vystymąsi nuo pirmųjų parapijinių mokyklų iki ugdavinių, išskylančių Lietuvos mokyklai, žengiančiai į XXI amžių. Senieji dokumentai liudija, kad žinios apie mokyklą, veikusią prie Vilniaus katedros, pateiktos 1397 m. gegužės 9 d. Jos steigėju laikomas Vil-

niaus vysk. Andrius Vosyla. Tačiau prof. V. Šernas, remdamasis kitais istorijos šaltiniais, mano, kad Lietuvoje mokyklos galėjo veikti žymiai anksčiau, gal net karaliaus Mindaugo laikais. A. Endzino tyrimų duomenimis, pirmosios lietuviškos prūsiškos mokyklos buvo įsteigtos Mažojoje Lietuvoje 1218-1228 metais.

Kalbėdami apie šių dienų ir ateities mokyklą, mokslininkai su dideliu nerimu pažymi apie didėjančią atotrūkį tarp mokslo laimėjimų ir mokyklos praktikos. Prof. V. Šernas nurodo, kad dabartinė

mokyklų reforma remiasi vien akademizmo dvasia. Jis perspėja: "Tūkstančiai vaikų palieka pagrindinę mokyklą, neatlaikę galingos akademizmo bangos." Profesorius sako, kad Lietuvos mokykla turėtų tapti "gyvenimo mokykla, į kurią vaikai veržtųsi, o tėvai noriai siųstų savo vaikus." Jo nuomone, mokyklų veikla, nepagrįsta pedagogikos (edukologijos) mokslu, "primena vežimą, kai arklys stovi jo užpakaly. Toks vežimas riedės nebent į pakalnę, o ne ten, kur reikia Lietuvai."

Juozapas Dirvonėnas

Aštuntojoje tautinėje stovykloje

Svečias iš Anglijos – skautininkas Vincas O'Brien (viduryje) traukia dainą su sesėmis 8-oje tautinėje stovykloje.

S. Mato nuotr.

Aštuntoji tautinė skautų stovykla buvo surengta rugpjūčio 8-21 dienomis, gražioje gamtoje, prie ežero, Paxton, Mass. Vidurinį savaitgalį – rugpjūčio 15-16 d. buvo susirinkę apie 600 sesių ir brolių skautų. Stovyklautojai iš Klyvlendo atvyko autobusu. Matėsi ir svečių, atvykusių iš šio miesto bei jo apylinkių.

(Nukelta į 10 psl.)

SPORTO ŽINIOS TINKLINIO TURNYRAS

6-asis Klyvlendo LSK "Žaibo" kvietinis etninis mišrių komandų tinklinio turnyras įvyks spalio 3 d., šeštadienį, Lakeland Community College, Main Gym, 7700 Clocktower Drive, Kirtland, Ohio – visai netoli nuo I-90 ir Rt. 306 sankryžos. Turnyro pradžia – 9:00 val. ryto.

Komandą sudaro 6 žaidėjai, iš kurių aikštėje turi būti ne mažiau kaip 2 moterys arba ne mažiau kaip 2 vyrai.

Šio turnyro rėmuose bus pravestos ir lietuvių 1998 m. pirmenybės, kurių išaiškinimo būdas priklausys nuo etninio turnyro eigos.

Galutinė komandų registracija baigiama rugsėjo 25 d., penktadienį. Registravitės šiuo adresu: Petras Stungys, 277 East 197-th St., Euclid, OH 44119. tel. 216-486-7329 namų, 216-692-5918 darbo; faksas: 216-481-6064.

Papildomai galima kreiptis į Paulių Kijauską, tel. 216-216-3605, Tadą Žiedonį – 216-486-1085 arba Algirdą Bielskų – 216-486-0889.

Sporto mėgėjus kviečiame apsilankyti. Varžybos turėtų būti įdomios. Pamatysite gero lygio tinklinį.

LSK "Žaibas"

CENTRAL

Heating and Air Conditioning Company

24 Hr. Service & Installation

\$ 100.00 OFF - NEW FURNACE

\$100.00 OFF - NEW AIR CONDITIONER

10 % OFF - ANY SERVICE CALL

Call now: 1-216-731-9400

Aštuntojoje tautinėje stovykloje

Gražus jų priėmimas įvyko šeštadienį po pietų. Tarp stovyklos svečių buvo Lietuvos Respublikos ambasadorius Stasys Sakalauskas su žmona, konsulas dr. Petras Anusas, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Worcester meras, latvių ir vengrų atstovai.

Rugpjūčio 16-osios šv. Mišios ne tik dvasiškai bet ir

(Atkelta iš 9 psl.)

skautiškai pakėlė dviasią. Mišias laikė vietinis vyskupas Riley, asistavo kun. Antanas Saulaitis, SJ. ir kiti. Po gražaus pamokslo vyskupas paprašė sudainuoti lietuvišką dainą. Galingai nuskambėjus "Atgimė Tėvynė", ir vyskupas gražiu balsu padainavo "When Irish Eyes are Smiling". Pakilioje nuotaikoje

šnekučiavosi skautai ir svečiai.

Stovyklos viršininkė buvo v.s. Birutė Banaitienė. Jai talkininkavo seserijos pastovyklės v.s. fil. Rita Penčyliu- nė, brolijos v.s. fil. Albinas Sekas, akademikų v.s. fil. Rimas Griškelis. Stovyklos paradas ir laužas paliko nepamirštamus prisiminimus.

Mirga Kižienė

8-oje tautinėje stovykloje susitiko Akademinio skautų sąjūdžio filisteriai. Iš kairės: Stepas Matas, Eugenijus Vilkas, Giedrė Matienė ir Vytautas Vidugiris.

Jūros diena 8-oje tautinėje stovykloje.

S. Mato nuotr.

Vėliavų ir paradų aikštė 8-oje tautinėje skautų stovykloje.

Dž. Kižio nuotr.

Mūsų parapijose

IŠ DIEVO MOTINOS PARAPIJOS VEIKLOS

• "Neringos" tunto skaučių pusryčiai – spalio 4 d. po 10 val. Mišių, parapijos sve-tainėje.

• "Rudens romantika" – pokylis po žvaigždėtu dan-gum. Dievo Motinos parapi-jos choras "Exultate" maloni-ai kviečia visus į šaunų ruden-s pobūvį, kuris įvyks spalio 24 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Stalus galima užsisakyti pas Mečį Aukštuolį sekmadieniais svetainėje arba tel. 481-9928. Choras žada visiems daug gražių žvaigždžių ir tvirtina, kad sniego pūgos ši

kartą tikrai nebus. (Kadangi dangus bus žvaigždėtas, tai net lietaus nenumatoma!)

• Rugsėjo 27 d., sekma-dienį, 11:30 v.r. Klyvlendo (Cleveland, OH) miesto tary-bos narys Michael Polensek ir "North East Shores Deve-lopment Corp." atstovė Ann Coan papasakos apie naujas statybas bei lengvatas, kurios teikiamos perkantiems arba remontuojantiems namus šioje apylinkėje. Šios žinios gali būti naudingos ir neseniai atvykusiems.

JURGINĖS PADANGĖJE

SAVANORIS

melstis.

Šv. Jurgio parapijos rug-sėjo mėnesio savanoris visą savo gyvenimą praleido joje. Jis nuolatos padeda rinkti au-kas per šeštadienio vakarines Mišias, kas savaitę išvalo ir sutvarko koplyčią. Pasilikda-mas lyg šešėlyje, visados da-lyvauja parapijos veikloje, ypač pasireikšdamas Prisimi-nimo dienos apeigose – nuo pat jų pradžios, t.y. prieš 50 m. Jis rūpinasi savo seserimi ir globoja brolių. Jurginė di-džiujosi, teikdama rugsėjo mėnesio Savanorio žymenį ilgamečiui parapiečiui ir nuostabiui bičiuliui – Be-nediktui Norbutui. Jo pa-stangų dėka mūsų parapija – rūpestingai prižiūrima ir mes turime malonią vietą visiems

PARAPIJOS DARBAI

Šiemet, spalio 10-11 d. savaitgalyje Šv. Jurgio para-pija dalyvaus metinėje Ant-klodžių sekmadienio rinklia-voje. Aukojančius naudoji-mui tinkamas antklodes pra-šome jas atgebenti tą savait-galį.

Šv. Jurgio parapijoje bus renkami penki nauji nariai į parapijos tarybą. Iki spalio 18 d. priimami kandidatų pasiū-lymai. Kiekvienas parapijos narys skatinamas apsispręsti kandidatuoti į šią tarybą. Įsi-pareigojimas truks tik 2 me-tus. Į tarybą gali būti renkami registruoti parapijos nariai nuo 16 m. amžiaus. Ger.J.

BALTIJIEČIŲ VAKARONĖ

Kviečiame dalyvauti 19-ajame metiniame baltijiečių bendravimo vakare, kuris įvyks spalio 10 d., šeštadienį, 6:30 v.v. latvių parapijos sa-lėje. Jos adresas: Andrews Ave. ir Detroit Ave. (West 152nd Str.

Kokteiliai – 6:00 v.v.

Vakaro programoje: estų solistės, atvykusios iš Toron-

to, ROSEMARIE LINDAU koncertas. Po koncerto – va-karienė.

Bilietus po \$18.00 gali-ma įsigyti pas Beatričę Pau-tienienę (tel. 383-8225) ir Stelą Sankalaite (tel. 486-5279). Vakaronę rengia Cle-veland, OH Baltijiečių komi-tetas.

Algis Pautienis

Mielam skyriaus nariui

A.† A.

ANTANUI DIŠKĖNUI

eismo nelaimėje žuvus, jo sūnų dr. RAMUTĮ, žmoną ir dukrą bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu dalinamės netekties skausmu.

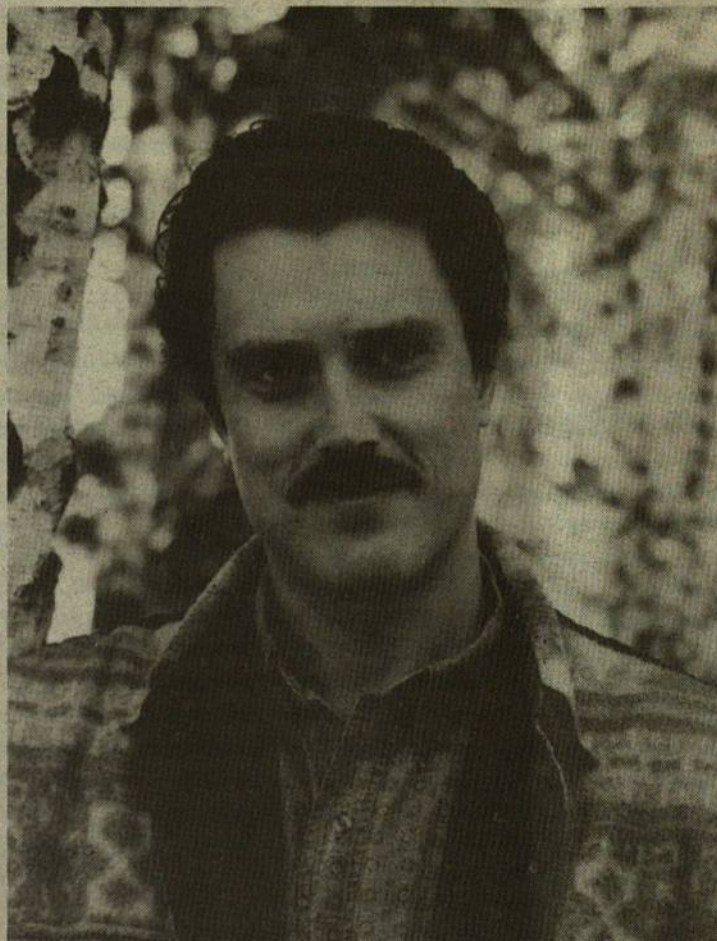
ALTS-gos St. Petersburg skyriaus valdyba ir nariai

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

- RUGSĖJO 27 d., sekmadienį, po 10 val. Mišių, Dievo Motinos parapijos sveitinėje miesto tarybos atstovas **M. Polensek** paaškins apie lengvatas namų pirkimui, nuomojimui ir remontui E 185 Str. apylinkėje.
- SPALIO 3 d., šeštadienį, 6:30 v.v. – solisto Vytauto Juozapaitis koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia LR Garbės konsulas.
- SPALIO 8-11 d. d. – JAV LB Tarybos sesija.
- SPALIO 10 d. – Baltijiečių draugystės vakaras. Rengia Klyvlendo (Cleveland, OH) baltijiečių komitetas.
- SPALIO 17 d. – Lietuvos partizanų ansamblio "Girios aidai" koncertas Dievo Motinos parapijos salėje.
- SPALIO 24 d. 6:30 v. v. – "Exultate" choro rudens pokylis Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.
- LAPKRIČIO 7 d. – "Lietuvių dienos". Rengia LB Cleveland, OH apylinkė. Hamilton "Aukuras" Dievo Motinos parapijos salėje parodys
- V. Alanto 3 veiksmų komediją "Šiapus uždangos".
- LAPKRIČIO 15 d. – nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos rudens šventė.
- LAPKRIČIO 15 d., sekmadienį, 4 v.p.p. Dievo Motinos parapijos kavinėje – Vacio Kavaliūno novelių knygos "Šauksmas" pristatymas. Rengia "Korp! Giedra".
- LAPKRIČIO 21 d. – Lietuvos kariuomenės atkūrimo 80-mečio minėjimas Lietuvių namuose. Rengia Klyvlendo ramovėnai.
- LAPKRIČIO 28 d., 7 v.v. – JAV LB Kultūros premijų šventė. Rengėjai – JAV LB Klyvlendo apylinkė.
- GRUODŽIO 19-20 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas.
- GRUODŽIO 24 d. 9:30 – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje.
- GRUODŽIO 31 d. – Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių namuose.

Solistas V. Juozapaitis spalio 3 d. koncertuos Klyvlende.

"DIRVAI" AUKOJO:

ALTS St. Petersburg, FL skyrius	\$200
(aukos a.a. Antano Diškėno atminimui)	
I. Verbyla, Cleveland, OH	50
(mirusiųjų - sesers Uršulės ir brolio Vlado atminimui)	
D. Armonienė, Mentor, OH	25
G. Meilūnas, New York, NY	25
L. Baum, Grand Island, NE	20
R.D. Dreher, Laramie, WY	20
A. Jonaitis, Gulfport, FL	20
J. Kardokas, Baltimore, MD	20
M. Eymontt, Cape Nedd.,	15
V. Leger, North Olmsted, OH	15
R. Reškevičius, Omaha, NE	15
J. Saikus, Cleveland, OH	15
A. Skridulis, Daytona B., FL	15
G. Šukelis, San Francis., CA	15
D. Šukelis, Burlington, VT	15
A. Indreika, Chicago, IL,	10
V. Fledžinskas, Camaril., CA	10
J. Beniūnas, Hartford, CT	10
L. Čepienė, Elon College, NC	10
S.I. Delvigs, Fairview P, OH	10
L.R. Dubray, Portage, MI	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

PENSININKŲ ŽINIOS

Klyvlendo Lietuvių pensininkų klubo suėjimas įvyks spalio 1 d., ketvirtadienį, 2 v. p.p. Lietuvių namų viršutinėje salėje. Buvo iš anksto numatyta, kad šiame suėjime kalbės dr. Linas Vaitkus, kuris jau rengėsi atsakyti į pensininkus dominančius klausimus apie sveikatos priežiūrą.

Tačiau gydytojas pranešė, kad šį kartą jis negalės atvykti.

Spalio mėnesį gimtadienius švenčia šie mūsų klubo nariai: Natalija Bielinienė, dr. Algimantas Čepulis, Vytenis Čiurlionis, Aniceta Giedraitienė, Juozas Jasinevičius, Bronė Mainelienė, Erika Ste-

ponavičienė, Kęstutis Šukys, Regina Švarcienė, John Svetkauskas. Sveikiname jus!

P.S. Pranešimą apie planuojamą Lietuvių pensininkų klubo suėjimą telefonu perdavė Jonas Kazlauskas, o gimtadienius švenčiančių narių pavardes ir vardus faksu atsiuntė Pranas Razgaitis.

KVIEČIAME APLANKYTI

Rugsėjo 25 d., 7:00 v.v. – Cabernet vynai. Cabernets of the World. Rengia Brandywine Ski Resort, 1146 W. Highland Rd., Sagamore Hills. Registravimasis iš anksto, tel. 330 467-2242.

Rugsėjo 26-27 d., 10:30 v.r. – 5 v.p.p. – medžio drožinių paroda. Great Lakes Wood Carving Exhibit. Roc-

ky River Nature Center, 24000 Valley Parkway, North Olmsted. Tel. 440 734-6660.

Rugsėjo 26-27 d. – Senienų paroda. The Cleveland Antiques Show. Western Reserve Historical Society, 10825 East Blvd. Tel. 216 721-5722.

Rugsėjo 27 d., 11 v.r. – 5 v.p.p. – 18-ojo šimtmečio

festivalis. 18th Century Festival Brecksville Reserv., Oak Grove Picnic Area. Tel. 440 526-1012.

Rugsėjo 28 d., 9:30 – 11 v.r. – rytmečio iškyla. Mid-Morning Stroll, South Chagrin Reserv., Squaw Rock Picnic Area. Miles Rd. (tarp Rt. 91 Chagrin River Rd., Bentleyville. Tel. 440 247-7075.

Ger.J.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1998

Skrydžiai į Vilnių – geriausiomis kainomis

Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.

Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

NAKTINIO REGĖJIMO ĮTAISAI

(Pabaiga: Pradžią žr. 35 nr.)

Keletas kitų automobilių gamintojų taip pat išbandė panašius prietaisus. Eismo saugumo administracijos – "The National Highway Traffic Safety Administration" – teigimu kasmet įvyksta daugiau kaip 700 tūkst. naktinių susidurimų, kuriuose sužeidžiami arba žūsta žmonės.

"Rautheon" b-vės sistema padėjo JAV kariams ir lakūnams atlikti naktinius žygius. O dabar ši technologija ateina į šeimų garažus. Nakties vaizdai bus matomi iš tris kartus didesnio nuotolio, negu pasiekia automobilio priekinių žibintų šviesa. Ger. J.

PAUKŠČIAI – PRIEŠ SKĖRIUS

Kinijos pareigūnai praneša, kad 10,000 vištų ir tūkstančiai varnėnų įrodė esą sėkmingiausia priemonė kovai su skėriais. Tie vabzdžiai nuėda ganyklas ir laukų derlių Xinjiang Uygur autonominėje srityje. Prieš atgaben-

dami vištas į tą sritį, kiniečiai jas net 60 dienų ruošia skėrių medžioklei. Apie paruošimo būdus nepranešama. Tačiau jos kartu su varnėnais sėkmingai sumažino skėrių antplūdį. Nuodais niekaip nesišėkė jų išnaikinti. Ger. J.

1998 METŲ URAGANAI

Visokios gamtos išdaigos vargino JAV šių metų pradžioje. O vasaros pabaigoje atėjo uraganų laikas.

1998 metams ties Atlanto vandenynu siaučiantiems uraganams parinkti tokie vardai: Alex, Bonnie, Charley, Danielle, Earl, Frances, Georges, Hermine, Ivan, Jeanne, Karl, Lisa, Mitch, Nicole, Otto, Paula, Richard, Shary, Tomas, Virginie ir Walter. Rytinio Ramiojo vandenyno uraganams parinkti šie vardai: Agatha, Blas, Celia, Darby, Estelle, Frank, Georgette, Howard, Isis, Javier, Kay, Lester, Madeline, Newton, Orlene, Paine, Roslyn, Seymour, Tina, Virgil, Winifred, Xavier, Yolanda ir Zeke.

Kaip įprasta, tais vardais pavadinamos prasidedančios tropinės audros vandenynuose, kur jos dažnai išsivysto į uraganus ir pridaro nuostolių Amerikos pakrantėms. Tačiau "Alex", nepasiekęs JAV krantų, išblėso Atlante. Ramiajame vandenyne "Agatha" ir "Blas" taip pat pritrūko jėgų, nors kurį laiką grasino Amerikos vakarų pakraščiams. Ger. J.

NAUJOS DVIDEŠIMTINĖS

JAV Izdo sekretorius Robert Rubin spaudai pranešė, kad šiemet, rugsėjyje bus išleista nauja \$20 vertės banknotų laida. Nauja dvidešimtinė, kaip ir anksčiau išleisti \$100 ir \$50 banknotai, bus sunkiai klastytojų padirbami.

Naujos dvidešimtinės su 7-ojo JAV prezidento Andrew Jackson didesniu atvaizdu pasirodys apyvartoje rugsėjo 24 d. Antroje banknoto pusėje bus Baltųjų rūmų šiaurinis fasadas. "20" skaitmenys bus atspausdinti stambesniais tamsiais skaičiais šviesiame dugne, kad juos galėtų atpažinti silpnai matantys žmonės.

Užtruks apie porą metų, kol nauji banknotai pakeis senuosius. Tačiau sekretorius R. Rubin pabrėžė, kad abi \$20 laidos tuo metu bus teisėtos. JAV niekados nebuvo atšaukusios arba panaikinusios savo valiutos.

JAV valdžia 1996 m. kovą išleido naujus \$100 banknotus su Benjamin Franklin atvaizdu, o 1997 m. spalį – naujus \$ 50 banknotus su Ulysses S. Grant atvaizdu. Ateityje bus išleistos naujos \$10 ir \$ 5 laidos, o vėliau ir

\$1 laida.

Naujieji \$100, \$50 ir \$20 banknotai turi vandens ženklus, vaizduojančius prezidentų portretus, kurie matomi prieš šviesą. Juose įaustas plastikinis saugumo siūlas, kuris žėri ultravioletinėje šviesoje: \$100 – raudonai, \$50 – geltonai, o \$20 – žaliai.

Skaitmenys dešiniame apatiniame kampe yra atspausdinti kintančios spalvos dažais. Žiūrint tiesiai – jie atrodo žali, bet tampa juodi, pažiūrėjus kampu. To negalės pakartoti klastotojų naudojami aparatai. Ger. J.

PADĖKA "U.S.S. COD" ĮGULAI

Erie ežero šiaurinėje pakrantėje (North Coast) yra nuolatinė II-jo pasaulinio karo JAV istorinio povandeninio laivo Nr. 224 – "U.S.S. Cod" prieplauka. II pasauliniame kare "U.S.S. Cod" dalyvavo kovose prieš japonus Ramiajame vandenyne. Jo bokšte yra pažymėti to laivo laimėjimai – paskandinti japonų laivai. Šalia tų ženklų yra "0-19" ženklas su kokteilio taurele.

1945 m. Olandijos povandeninis laivas "0-19" naktimis minavo Ramųjį vandenyną. Liepos 8 d. jis keliavo vandens paviršiuje, gabendamas minas JAV laivyno bazei Subic Bay, Filipinuose. Pietų Kinijos jūroje "0-19" užplaukė ant povandeninių uolų. Padėtis buvo beviltiška, nes "0-19" tapo atviras japonų lėktuvų antpuoliams. Akiratyje pasirodė JAV povandeninis laivas "U.S.S. Cod". Nepavykus nukelti "0-19" nuo uolų, JAV povandeninis laivas išgelbėjo olandų jūri-

ninkus ir nugabeno juos į saugią vietą.

Šią vasarą "U.S.S. Cod" įgulos buvę nariai buvo susirinkę į 53-ąjį susitikimą – atšvęsti "V-J Day" – 1945 m. pergalės prieš japonus dieną. Šį kartą juos aplankė mielas svečias iš Olandijos, "0-19" povandeninio laivo jūrininkas Siem Spruijt, kuriam dabar – 79 metai. Nuo 1945 m. jis vėl pamatė "U.S.S. Cod" ir prisiminė "0-19" likimą, kada jį teko sunaikinti torpedomis ir patrankos šūviais. Olandų jūrininkai, matydami į padangę lekiančias "0-19" skeveldras, verkė ir giedojo Olandijos himną.

"U.S.S. Cod" povandeniniame laive buvo ankštoka. Nors jo įgula sudarė 153 jūrininkai, bet vis dėlto sutilpo ir 56 išgelbėti olandai. Po trijų dienų "U.S.S. Cod" atgabeno juos į Subic Bay, Filipinuose. "0-19" ir "U.S.S. Cod" įguloms dar kartą teko susitikti Perth uoste, Australijoje. Ten krante "U.S.S. Cod" pasitiko "0-19" įgula, kuri vėliau surengė puotą savo išgelbėtojams. Jos metu jūrininkai sužinojo, kad pasibaigė II pasaulinis karas. To pokylio prisiminimui "U.S.S. Cod" bokšte šalia pergalės ženklų nupieštas martini koktelio stikliukas ir "0-19" ženklas. Svečias įteikė "U.S.S. Cod" veteranams Olandijos povandeninių laivų tarnybos garbės žymenį ir perdavė "0-19" veteranų sveikinimus. Ger. J.

ŽAIBOLAIDIS – AŽUOLUI

Lenkijoje tūkstantmečiui ažuolui buvo pritaikytas perkūnsargis. Anot "Gazeta Wyborca", tai bus Europoje pirmasis medis su perkūnsargiu.

LIETUVIŲ KLUBO GEGUŽINĖJE

Gegužinės dalyviai galėjo nebrangiai nusipirkti teisę ... išmaudyti Lietuvių klubo direktorius. Reikėjo tik pataikyti kamuoliuku į skritulį, pakabintą ant tinklo. Šį kartą maudomas Linas Johansonas. J. Jasaičio nuotr.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200 th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

TAUPA
SIŪLO

SPECIALŲ SERTIFIKATŲ
TEIKIANTĮ GĖRAS
PALŪKANAS.

LAIKAS-RIBOTAS!

TELEFONAS 216.481.6677 <> E-MAIL TAUPA@AOL.COM

767 EAST 185th STREET CLEVELAND OHIO 44119

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį

ir ketvirtadienį ----- 9:00v.r. - 4:00p.p.

penktadienį ----- 9:00v.r. - 6:00p.p.

šeštadienį ----- 9:00v.r. - 12:00p.p.

sekmadienį parapijoje ----- 11:00v.r. - 12:00p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita, federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000